

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 17, 1989

Nr. 225

Europos Bendruomenės kraštų pasitarimas Paryžiuje

Vakarų Europa nepasitiki Busho-Gorbačiovo konferencija

Paryžius. — Prancūzija sukvietė Europos Bendruomenės 12 valstybių vadus pasitarimui išdiskutuoti paskutiniams įvykiams Europoje. Vakarų Europos viršūnių konferencija — retas ir skubus įvykis, labai greitai suorganizuotas, neliečia Bendruomenės Strasburge klausimų. Ji bus šį šeštadienį Elyzėjaus rūmuose, Prancūzijos prezidento rezidencijoje.

Pasitarimą sukvietė prez. F. Mitterrand, kuris šiuo metu pirmininkauja Europos Bendruomenei. Tai pirmas toks įvykis Vakarų Europoje, kuriame bus aptarti pasikeitimai Rytų Vokietijoje, Lenkijoje, Vengrijoje, Čekoslovakijoje ir Bulgarijoje. Šalia kitų klausimų, konferencija svarstys finansinės paramos reikalą Rytų Europai, dviejų Vokietijų susijungimo galimybes ir komunistų kontrolės klausimus kitose Rytų Europos valstybėse, praneša prancūzų žinioms.

Mitterrand kalbėjosi su Gorbačiovu

Prez. Mitterrand spaudoje reikalavė vedėjas pasakė, jog prancūzų vadus turėjo labai ilgą telefoninį pasikalbėjimą su prezidentu Gorbačiovu apie situaciją Rytų Europoje, kaip to pakeidavo keli kiti Europos vadai.

Vakarų Europos spauda jau kurį laiką praneša didėjančią Vakarų Europos vadų susirūpinimą būsimuoju susitikimu — pasitarimu tarp prezidentų Busho ir Gorbačiovo netoli Maltos salos gruodžio 2 ir 3 dienoms Viduržemio jūroje ant karo laivų, kurių metu bus ap-

Lietuviai Kremliuje

Maskva. — Prancūzų žinių agentūra papildomai praneša, jog Kremlis, labai susirūpinęs Lietuvos nepriklausomybės sąjūdžiu, įsakė atvykti visam Centro komitetui į sesiją su Politbiuru.

Algis Žukas, kuris yra Lietuvos Komunistų partijos vado Algirdo Brazauskio padėjėjas, pasakė agentūros korespondentui, jog visas Lietuvos partijos biuras gavo įsakymą atvykti į Kremlį ir aiškintis prieš 11 Politbiuro narių. Tačiau agentūra sakosi nežinanti, kokie klausimai bus diskutuojami, bet mano, kad bus išpėta neatsikirti iš sąjunginės partijos sistemos. „Niekada dar to nebuvo Lietuvos Komunistų partijos istorijoje, kad visas biuras turėtų vykti į tokį pasitarimą“. Žukas betgi pasakė užsienio žurnalistui, kad Lietuvos partija nenusilenks Maskvos spaudimui.

Lietuvos Komunistų partijos atsiskyrimas iš Sovietų Sąjungos partijos būtų iš viso toks pirmas įvykis monolitinėje Sovietų Komunistų partijos vienybėje ir tai išsklaidytų Europos Bendruomenės vadų pasitarime.

— **Alabamoje** viesulas Huntsville miesto prekybos centre užmušė 19 žmonių ir sužeidė daugiau kaip 300.

tarti Rytų Europos reikalai, liečiantys visą Europos kontinentą, galbūt įteisinant Sovietams palankią padėtį.

Reikia veikti

Keli žymūs Europos vadai reikalauja greitos akcijos. Buvęs Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing pareiškė, jog yra nepriimtina visiems, kad tokio pobūdžio pirmas pasitarimas yra tarp amerikiečių ir sovietų, bet ne tarp europiečių. Michel Jobert, buvęs Prancūzijos užsienio reikalų ministeris, pavadino Amerikos-Sovietų viršūnių konferenciją „biauriu jūžulumu, jei ne begėdiškumu“, kurios metu didžiosios galybės „iš naujo spręs Europos likimą“. „Jie ruošiasi mums sukurti tikrą jų kontroliuojamą pasaulį“, pasakė jis.

Prancūzų baimė

Politikai sako, jog ši prancūzų politika yra reikiama ir kitai aspekte. Nors prancūzai labai artimai bendradarbiauja su vokiečiais, kviesdami šią konferenciją, tačiau jų tarpe yra susirūpinimas, kad nebūtų vienai Vokietijai leista vadovauti Vakarų Europos ir Rytų Vokietijos reikalų sprendimuose. O buvęs prancūzų užsienio reikalų ministeris Jean Poncet išspausdino pirmame „Le Figaro“ puslapyje straipsnį, kuriame jis atkreipia dėmesį, kad vėl gali susidaryti ekonominė ir politinė 80 milijonų hegemonija — naujas industrinis kolosas Europoje. Europoje rūpinamasi ir vis didėjančiu Vakarų Vokietijos verslu Rytų Europos kraštuose, nustelbiant mažųjų kraštų prekybą.

Prancūzijos prezidento spaudoje direktorius Hubert Vedrine pasakė, „vien tik aptarimui, kaip laikytis naujoje situacijoje ir kokią sukurti pusiausvyrą“. Vyrauja nuomonė, kad Europos Bendruomenė bus pagrindinis poliuis begimstančio naujoje Europoje.

Buvęs Prancūzijos premjeras Laurent Fabius, kuris šiuo metu yra Prancūzijos parlamento prezidentas, pareiškė, jog Europa pati privalo „daryti savo sprendimus ir aptarti įvykius, kai jie dabar vystosi“. „Le Monde“ laikraštis pasisako laukiaš konkrečių sprendimų iš šios konferencijos. Laikraštis pasisakė, jog finansinė parama Rytų Europai turėtų būti koordinuojama ir aptariama Vakarų Europos valstybių, tačiau svarbiausia, kad Vakarų Vokietija nustotų kalbėti apie susijungimą dabar.

Red. prieradaš. Mūsų veiksniai galėtų dar skubiai pasiūsti Prancūzijos prezidentui François Mitterrand telegramą ir pririnti Pabaltijo respublikų nepriklausomybės reikalą, prašant jį tai išskirti šiame Europos Bendruomenės vadų pasitarime.

— **Alabamoje** viesulas Huntsville miesto prekybos centre užmušė 19 žmonių ir sužeidė daugiau kaip 300.

Lenkijos Solidarumo darbininkų vadas Lech Walesa kalbėjo trečiadienį jungtinėje JAV Kongreso sesijoje, kuriai vadovavo JAV viceprezidentas Dan Quayle. Dešinėje stovi Atstovų rūmų speakeris Tom Foley.

Solidarumo vadas sutiktas kaip prezidentas

Washingtonas. — Solidarumo vadui buvo suteikta labai reta proga kalbėti jungtiniame JAV Kongreso posėdyje.

Lech Walesa buvo tik trečiasis žmogus, kuris nėra valstybės galva, kalbėjęs Amerikos abiejų rūmų Kongrese. Pirmasis buvo prancūzų markyžas de Lafayette, kuris padėjo finansuoti Amerikos revoliuciją ir kalbėjo 1824 metais, o antrasis buvo Winstonas Churchillis, kuris kalbėjo jau nebebudamas Britanijos premjeru.

Walesa Kongresui pasiūlė suorganizuoti antrąjį Marshallo planą atstatyti Lenkijai. Savo kalbą jis pradėjo padėka Kongresui ir visiems amerikiečiams, kurie padėjo Solidarumui, kad Lenkijoje būtų nebe komunistinė vyriausybė. Jis

Palankumas Sovietams

Washingtonas. — Likus tik dviem savaitėm iki prez. Busho ir prez. Gorbačiovo konferencijos, čia prasidėjo prekybos pasitarimai tarp Amerikos ir Sovietų delegacijų. Prekybos departamento sekretoriaus Robert Moshbacher vadovaujama Amerikos delegacija, o Sovietų — jų ministeris užsienio prekybos reikalams Konstantinas Katušėvas. Bus tariamasi eksporto klausimais ir aukštos technologijos instrumentų pardavimo reikalais Sovietų Sąjungai, o taip pat ir Sovietų Sąjungos priėmimui į GATT tarptautinę prekybos organizaciją. Be to, bus diskutuojamas sumažinto tarifo klausimas Sovietų produktams. Bushas prašo Kongresą, kad Sovietams būtų taikomas sumažintas tarifas ir nebataikomi suvaržymai pagal Jacksono-Vaniko priimtą įstatymą, kuris draudžia pigesniu tarifu paraudyti tiems kraštams, kurie neleidžia laisvos emigracijos ir varžo žmonių teises. Šiais metais prekyba tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos siekia 3.6 bil. dol.

dekojo ir už paskutiniu metu suteiktą paramą. „Mes neprasome išmaldos ar filantropijos, bet mes norime, kad mūsų kraštas būtų laikomas partneriu ir draugu“. Lenkai girdėję daug puikių ir drąsiančių žodžių, tačiau to neužtenka, reikia tam ir darbu. Jo kalba buvo pertraukta keturiomis ilgomis ovacijomis.

Ir Sovietų ambasadorius...

Svečių galerijoje jo kalbos klausėsi ir Sovietų Sąjungos ambasadorius Washingtono J. Dubininas. Walesos įėjimas į Kongreso salę buvo pristatytas tokiu pat būdu, kaip kad yra pristatomi ir prezidentai: „Mr. Speaker, the leader of Solidarity“.

Senatas patvirtino finansinę paramą 738 milijonų sumoje Lenkijai ir Vengrijai 99 balsų dauguma.

Walesos kalba buvo automatiškai vertiama į anglų kalbą. Jis pasisakė esąs elektrikas ir niekada nemanęs kurti politiką, bet jautęs, kad reikia padėti savo draugams darbininkams. Taip ir prasidėjęs taikingas sąjūdis neišlaisvint Lenkijai. „Mes nieko nenaikinome. Mes neišmušėme nė vieno lango, bet mes buvome užsispyrę, labai užsispyrę — pasiruošę kentėti ir aukotis. Mes iš pat pradžių žinojome, ko mes norime, ir galiausiai mes laimėjome“.

Walesa papasakojo, kaip būdamas jaunesnis ir plonesnis peršoko per tvorą į Gdanskio laivų statybos kiemą padėti darbininkams. „Dabar kiti soka per tvorą ir griaua sienas. Jie tai daro todėl, kad laisvė yra žmogaus teisė“, sakė jis, kai Kongresas sustojęs tam pritarė savo ovacijomis.

Walesa savo kalbą baigė, ragindamas Kongreso narius padėti visoms Rytų Europos tautoms įvesti demokratiją ir atgauti savo nepriklausomybę.

„Prašu, saugokite savo kraštą. Kas mums vadovaus, jei ne jūs? Ačiū!“

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Vakar Kremliuje,** kaip praneša Reuterio biuras, įvyko Lietuvos Komunistų partijos vadovybės, kuriai buvo įsakyta atvykti, susitikimas su Sovietų Sąjungos Politbiuru. Nieko daugiau nepranešama, kaip baigėsi pasitarimai.

— **Sovietų Sąjungos** Aukščiausioji taryba preliminarinai patvirtino daugelį kelionių suvaržymų panaikinimą. Bus leidžiama emigruoti tam, kas turės įvažiavimo leidimą iš kito krašto, nebus nusikaltęs kriminaliniais nusikaltimais, neturės mokėti už vaikų išlaikymą arba nebus dirbęs 5 metus valstybės tarnyboje, kurioje reikia saugoti paslaptis 5 metus.

— **Estijos** Liaudies deputatų kongresas įvyks gruodžio 12 d. Taline. Bus nagrinėjami teisiniai klausimai ryšium su Sovietų Konstitucija.

— **Prancūzijos** prez. F. Mitterrand pakvietė Europos Bendruomenės vadus specialiam pasitarimui šį šeštadienį išdiskutuoti dabar besikeičiančią Europos situaciją.

— **Namibijoje** Liaudies Afrikos organizacija laimėjo rinkimus ir parlamentą, bet nesurinko du trečdalius balsų, kad galėtų parašyti konstituciją, nesitarus su kitomis partijomis.

— **Graikijoje** Komunistų partijos vadas Harilaos Florakis bando sudaryti naują vyriausybę, kai nepasisekė konservatoriams ir socialistams. Neatrodė, kad ir jam pasisektų.

— **Rytų Vokietijos** vokiečiai, tada dar jaunas vaikas, dabar gražino knygą Vakarų Berlyno bibliotekai, kurią buvo pasiėmęs skaityti prieš 28 metus, kai buvo pastatyta Berlyno siena ir jis tos knygos negalėjo anksčiau sugrąžinti. Tai buvo jo pirmas apsilankymas Vakarų Berlyne su ta knyga, praneša vokiečių žinių agentūra.

— **Salvadore** visame krašte vyksta marksistų kovos su vyriausybės daliniais.

Prezidentas kalbėjo Vokietijų sujungimo klausimu

Skundžiasi demokratų vadais

Washingtonas. — Prezidentas G. Bushas šį antradienį pasakė, jog jis nesijaudina, kaip kad kai kurie Europos vadai, kad gali susijungti abi Vokietijos. Jis mano, kad tai gali įvykti maždaug po dešimties metų. Kalbėdamas po to, kai šimtai tūkstančių vokiečių demonstravo Leipzigo gatvėse reikalavimą politinių reformų, Bushas tikino žurnalistus, kad Egon Krenz, naujasis vadas, „negalės pasukti laikrodžio atgal dėl to, kad pakeitimai neatšaukiami, būtinai“.

Prezidentas taip pat kalbėjosi telefonu su kancleriu Helmut Kohl ir po to pareiškė pasitikėjimą juo, nes Bona pažadėjusi nebūti tam abejinga ir neužimti neutralios laikysenos. Bet prezidentas pasakė, jog šiuo metu jis nemanąs, kad būtų tinkamas laikas reikalauti susijungimo arba nustatyti tam laiką ir spausti sąjungininkus už Atlanto tam pritari. Tai užtruks laiko, sako prezidentas. Bus tarp jų daug pasitarimų.

Klausimas bus aptariamam tarp prancūzų ir vokiečių ir tarp britų ir vokiečių. Bet, jei Rytų Vokietijoje dalykai vystysis tokiu tempu, kaip dabar, tai pasitarimai dėl susijungimo Europos sostinėse gali prasidėti daug greičiau. Niekas nežino, kaip šiuo reikalu laikysis naujasis vadas Krenz. Ar jis laikysis Honeckerio pozicijos, ar turės savo liniją? Ir prez. Bushas pasakė, kad dabar žymiai per anksti pranešauti, nes įvykiai tik prasidėjo.

Privatus pokalbiai

Britanijos ministrė pirmininkė Margaret Thatcher, Prancūzijos prezidentas Francois Mitterrand ir kiti NATO valstybių vadai privačiai stebi įvykius ir jau kalba apie vokiečių susijungimą — įvykiai komentuojami ir abiejose Atlanto pusėse, rašo prancūzų ir Reuterio žinių agentūros. Sovietų Sąjungą pakartojo, bent šiuo metu, kad reikia išlaikyti dvi Vokietijas. Sovietai kritikavo tuos, kurie ragina susijungimą.

Prezidento atvirumas

Kai buvo baigtas tuos reikalavimus pasikalbėjimas prezidento Oval kabinete ir kai stenografas ir kiti technikai išėjo, prezidentas paprašė pasilikti New York Times reporterį R.W. Apple ir Baltųjų rūmų štabo viršininką John Sununu ir su jais kalbėjosi

— **Rytų Vokietijos** 5.2 milijonai žmonių, kurie praėjusį savaitgalį lankėsi Vakarų Berlyne, beveik visi sugrįžo į savo darbus pirmadienį.

— **Leipzige** praėjusį pirmadienį vėl demonstravo maždaug 300,000 vokiečių, reikalaudami naujojo Komunistų partijos vado Egon Krenz pasitraukimo ir laisvų rinkimų vadas.

— **Solidarumo** vadus Lech Wales padėjo AFL-CIO konvencijoje Amerikos darbininkams už palaikymą Lenkijos darbininkų.

— **Bulgarija** turi 9 mil. gyventojų ir yra lojalusios Maskvos bloke sąjungininkė.

apie savo užsienio politiką. „Tie pasikeitimai, kuriuos mes regime Rytų Europoje, yra absoliučiai išskirtini, bet aš nenoriu persistengti, vertinamas įvykius. Demokratatai Kapitoliuje mane kaltina neinant su laiku“, sakė prezidentas. „Bet aš tam turiu kitus žodžius — reikalingas atsargumas, diplomatija, išmintingumas. Mes turime gerą vyriausybę šiuo metu. Mes esame vieningi“.

Sununu prezidentą papildė, sakydamas, kad negalima daryti taip, kad pabėgtų žuvis, reikia palaikyti nuolatinį dėmesį.

Atsakymas kritikams

Prezidentas, atrodo, norėjo atsakyti tiems demokratams, kurie jį kaltina delsiant Rytų Europos reikaluose, pasakydamas, kad jam nusibodo girdėti tuos kaltinimus iš tų, kurie „atrado Lenkiją ant globo tik prieš tris savaites“. O Panamos atveju prezidentas sakėsi turis daug patyrimo iš perversmų kitur ir todėl JAV turėjo laikytis labai atsargiai. Jei sukliūliai būtų pasigrobę gen. Noriega, neaišku, ar jie būtų perdavę Amerikos teisingumui. Ypač prezidentas nusiskundė biudžeto subalansavimo reikalu, kai savo manevravimais to nenori demokratų vadai. „Kongresas to nenori“, pasakė prezidentas. Tačiau jis pasakė, jog ekonomija vyksta pakenčiamai ir krašte padėtis nėra aliarmuojanti.

Didinti mokesčių nereikia

Buvo dar kalbėta narkotikų klausimu, nuo žemės drebinimo nukentėjusiems didesnę paramos suteikimu ir didesnės paramos klausimu ir didesnės paramos suteikimu užsienio valstybėms. Prezidentas pabrėžė, kad visa tai turint galvoje, jis nemano, kad būtų reikalinga padidinti mokesčius Amerikos gyventojams. Tačiau iš kitos pusės, „jeigu mes turėtume papildomai dar tonas pinigų, vis tiek visos problemos nebūtų išspręstos“ sakė Bushas.

Šis žurnalistas paklausė prezidentą, kodėl jis pasirinko Dan Quayle savo partneriu. Prezidentas labai rimtai pasakė, kad viceprezidentas Quayle savo pareigas atlieka labai gerai ir jam padeda. Jis pasakė žurnalistui, kad jis tebelaišas savo papkėje iškarpas iš laikraščiu, kurios jam buvo itin nepalankios, kai jis buvo viceprezidentu pas prezidentą Reaganą. Ir tai tęsėsi beveik 8 metus.

KALENDORIUS

Lapkričio 17 d.: Alfiejus, Elzbieta, Dionizas, Grigalijus, Gintė, Getautas, Viktorija, Salomėja.

Lapkričio 18 d.: Latvijos nepriklausomybės šventė. Maksimas, Otonas, Lizdeika, Ginvydas, Lėdrūna.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:39, leidžiasi 4:30. Temperatūra dieną 29 l., naktį 13 l.

SPORTO APŽVALGA

SĖKMINGAS SEZONAS VILNIAUS „ŽALGIRIUI“

Vilniaus „Žalgirio“ futbolo komanda taip pat viešėjo Amerikoje. Lapkričio 12 d. New Jersey stadione ji žaidė prieš šiaurės rytų amerikiečių rinktinę ir laimėjo 1-0. Po to nuvyko į Trinidad, kur įveikė vietos rinktinę taip pat 1-0. Trinidad rinktinė yra pajėgi futbolo komanda, kuriai liko tik vienerios rungtynės dėl kvalifikacijos į pasaulio futbolo pirmenybes; jos bus prieš JAV-ų rinktinę, ir užteks tik lygiųjų, kad užsitikrintų vietą kita vasarą Italijoje vykstančiose pasaulio pirmenybėse.

Su šiomis rungtynėmis „Žalgiris“ baigė šiu metų futbolo sezoną. Jis vėl buvo sėkmingas. Sovietų Sąjungos pirmenybėse „Žalgiris“ paskutines rungtynes laimėjo prieš šiu metųmeisterį Maskvos „Spartaką“ 2-1 ir tuo užsitikrino 4-tą vietą. Su tuo iškovoto teise jau trečius metus iš eilės dalyvauti Europos UEFA taurės varžybose. Pernai iš šių varžybų „Žalgiris“ iškrito pirmajame rate. Šiais metais pirmame rate buvo nugalėta švedų komanda iš Goeteburgo: Vilniuje laimėta 2-0, o Goeteburge pralaimėta 0-1. Antrame rate prieš vieną iš geresnių Europos komandų „Raudoną žvaigždę“ Zagrebe, stebint 80,000 žiūrovų, pralaimėta 4-1. Vilniuje rungtynės buvo laimėtos 1-0, bet to neužteko patekti į trečią ratą.

Teko matyti gero lygio ir idomias rungtynes prieš švedus Vilniuje stebint 20,000 žiūrovų. Teko dalyvauti „Žalgirio“ treniruotėje, apžiūrėti jo turimą bazę ir kalbėtis su treneriu B. Zelkevičiumi.

Krepšinių laikome mūsų tautinių sportų, bet futbolas sutraukia žymiai daugiau žiūrovų, ypač kai „Žalgiris“ prilygsta jau Europos klasei. Įdomu buvo, kai po rungtynių su švedais nei vienas iš 20,000 žiūrovų nejudėjo iš savo sėdynės. Kiekvienas turėjo po sauja loterijos bilietų ir tikėjosi laimėti automobilį. Ir taip po kiekvienų rungtynių. Dalis iš loterijos gautų pinigų tenka žaidėjams, kurių atlyginimas už kiekvienas rungtynes yra žymiai didesnis negu gera mėnesinė alga. „Žalgirio“ bazė yra gražioje Antakalnio pamiškėje su keliomis futbolo ir teniso aikštemis ir nemažu pastatu su daugybe įvairiausių

kambarių ir įrengimų mankštai ir terapijai, suomiškų pirtčių, karštų vonių ir bendrabučiu. Jame žaidėjai dviejų gydytojų prižiūrimi praleidžia dvi dienas prieš rungtynes poilsui ir koncentracijai. Šiame pastate daug įrengimų nebenaudojami, reikalingi remonto, geresnės priežiūros. „Žalgiriu“ jau statoma nauja moderniška bazė.

Su įdomumu sekiau treniruotę, kuri po sunkių rungtynių Kijeve, buvo lengvo pobūdžio prieš kitą dieną išvykstant į Švediją. Pokalbyje su treneriu B. Zelkevičiumi buvo paliesta daug kas. Čia trumpai keletas jo minčių:

„Baigiu pražilti, kainuoja daug nervų, nežinau, ar ilgiau išlaikysiu... Niekas netikėjo, kad nors aukščiausioje lygoje būsime tarp pirmųjų ir jau 5 metai iš eilės, tačiau padėtis gana keblė: nuolatinė kova su Maskva, žaidėjams trūksta profesionalinio atsidavimo, jie nepatenkinti rubliais, už kuriuos nedaug ką gali pirkti, trūksta stambesnių sponsorių. Tiesa, jie sudėjo 30,000 rublių lėktuvui į Goeteburgą, bet jame tilpo tik 6 žurnalistai – vėl buvo nemalonumų. Turime A. Grigą Chicagoje, kuris nupirko uniformas, sumokėjo kelionę jaunių komandai iš Chicago į Dallas, parūpins mums video, televizijos ar elektronikos aparatus. Turime italų firmą „Danieli“, kurios vardą turime devėti ant uniformų... Neuztenka, laukiam ekonominio suvereniteto, gal viskas pasikeis ir geresnė puse, gal ir bendrai Lietuvos sportininko mentaliteta bus imanoma performuoti...“

Padėkojau už viską, o labiau siai už kamuolių su visų žaidėjų autografais; palinkėjau jam sveikatos ir energijos.

V. G.

Golfas

SEZONO PABAIGTUVĖS CHICAGOJE

Chicago Lietuvos Golfo klubo (CLGK) metinis banketas lapkričio 4 dieną įvyko Lietuvos centre, Lemonte. Daugiau negu 100 klubo narių bei svečių šventė golo sezono pabaigą ir pagerbė klubo pirmenybių laimėtojus.

„A“ klasės varžybas laimėjo T. Vaitkus. Jam teko Jono Paugo atminimui skirta pereinamoji taurė.

„B“ klasės varžybas ir dr. E. Ringaus skirtą pereinamąją taurę laimėjo L. Juraitis.

„C“ klasėje J. Bacevičiaus skirtą per. taurę laimėjo J. R. Valaitis.

„D“ klasėje dr. J. Valaičio skirtą per. taurę laimėjo A. Čepulionis.

Senjorų varžybas ir Z. Petkaus per. taurę laimėjo E. Lapas.

Jaunių klasėje dr. V. Dargio skirtą per. taurę laimėjo Vyt. Ringus.

Programos metu pobūvio dalyviai buvo supažindinti su Lietuvoje besikuriantia Vilniaus golo asociacija bei jos siekais. Asociacijos vardu kalbėjo J. Baris, komiteto Lietuvos golo sąjūdžiui remti va-

Vilniaus „Žalgirio“ futbolo klubas. Vidury – treneris B. Zelkevičius.

LP SAJŪDIS PRITARIA LTO KOMITETO PASTANGOMS

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimas lapkričio 12 d. priėmė rezoliuciją, pritariančią Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto veiksmams, reikalaujant pripažinti LTO komiteto atkūrimą Tarptautiniame Olimpiniame komitete ir jo protestui prieš naujai kuriamą TSRS olimpinių komitetų asociaciją. Rezoliuciją pasirašė LPS seimo sesijos pirmininkai A. Kaušpėdas ir A. Sakalas.

Futbolas Chicagoje

DAR VIENOS RUNGTYNĖS

Praėjusį sekmadienį, lapkričio 12 d., „Lituanica-Liths“ komanda Winnemac stadione žaidė prieš Deerfield „Pegasus“ del Metro lygos pirmos diviziono čempiono – meisterio vardo ir kartu dėl perėjimo į Major divizioną. Rungtynes laimėjo „Pegasus“ komanda rezultatu 6:1.

Pažvelgus į skaičius 6:1 pralaimėjimas atrodo žiaurus ir vienpusiškas. Mačiusiems tas rungtynes, toks rezultatas nepaaiškina žaidimo eigos. Rungtynes visą laiką buvo aplygios, tik linijų teisėjai (linesmen) sureizavo 2 įvarčius iš užnugario (off sides), kas demoralizavo mūsų komandą. Vartininko ir gyniko klaidos ir rezultatai taip pat įskaito. Šiaip „Pegasus“ komanda laimėjo užtarnautai, tik ne 6:1. Ji ir major divizionėje, nebus taškų ir įvarčių fondas kitoms komandoms.

Tik gaila, kad ir svarbioms rungtynėms Lygos ir Teisėjų kolegijos vadovybės nenorėjo ar nesugebėjo surasti net ir už pinigų sąžiningų ir pareigingų teisėjų.

Šį sekmadienį, lapkričio 19 d., „Liths“ žais prieš Major diviziono priešpaskutinės vietos komandą, italų „Marrons“ dėl perėjimo į Major divizioną. Tur rungtynių laimėtojas ateinančią sezoną rungtyniaus Major divizionėje, pralaimėtojas – pirmoje.

Rungtynės vyks River Grove, Illinois, Triton college stadione, 2000 North Fifth Ave., du blokai į šiaurę nuo North Ave. Pradžia 2 val. po pietų.

J. J.

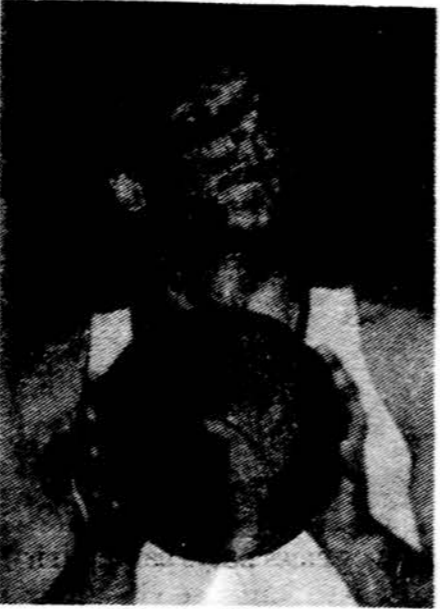
dovas. Apibūdines Vilniaus golo mėgėjų siekius bei nepriteklus, kvietė pobūvio dalyvius padėti golfo tuojams Lietuvoje. Visus didžią nūdžiungio surinkta 1,572 dolerių auka minimai paramai. Aukos telkė komiteto nariai: L. Izokaitienė ir R. Kleiza, talkinant Ir. Kleizienei, R. Mardosz ir A. Vaitkienei. Lietuvos golfininkams remti gėles padovanojo Vince's Flower Shop.

J. B.

LAISVOJO PASAULIO KREPŠININKAI NORI PADĖTI LIETUVAI

RIČARDAS ŠIMKUS NORI PADĖTI „STATYBAI“

III-se PLS žaidynėse Australijoje, Ričardas Šimkus, po pirmų rungtynių, pasidarė populiariausias, o vėliau pasirodė, kad ir geriausias žaidėjas. Baigęs Princeton universitetą, kur buvo krepšinio pažiba, metus žaidė Šveicarijoje, o pernai

Ričardas Šimkus

vasarą su „Vėjo“ komanda, atstovavusia Š. Amerikos lietuvių rinktinėi, nustebino ir Lietuvą. „Vėjas“ grįžo su 4 laimėjimais ir 2 pralaimėjimais; laimėjo prieš „Statybą“ ir davė lygią kovą „Žalgiriu“. „Statyba“ kvietė jį pasilikti Lietuvoje, tačiau neturėjo užtektinai dolerių kompensuoti Ričardo uždirbamos algos. Šimkus grįžo namo, bet įspūdžiai, patirti Lietuvoje, liko gyvi ir neužmirštami. Gimes ir augęs Amerikoje, nuo Lietuvos tololes, jis staiga jau išvydo tokią gražią, kaip pasaką, pamilo, pasijuto patriotu.

„Statyba“ ką tik baigė gastroles JAV. Pirmas rungtynes prieš Monmouth u-to komandą ji pralaimėjo 20 taškų skirtumu. Kitas rungtynes prieš Florida State u-tą taip pat pralaimėjo 20 taškų skirtumu. Šimkus matė pirmas rungtynes.

Matė, kad jis galėtų „Statybai“ daug padėti savo ūgiu, savo gudriu ir efektingu

žaidimu po krepšiu, taip pat ir geru susižaidimu su J. Karpiu, iš Toronto „Vyčio“ klubo, šiuo metu žaidžiančiu už „Statybą“ (su juo žaidė kartu „Vėjo“ komandoje).

Ričardas Šimkus, po „Statybos“ rungtynių prieš Monmouth u-tą, tarė savo mamai: „Mam, aš norėčiau šio sezono gale, bent porai mėnesių vykti į Lietuvą ir padėti „Statybai“. Ir nemo-kamai! Įdomu, ar tai įmanoma ir ar „Statyba“ norėtų“. Įdomu ir mums. Šią žinią skubiai perduosime „Statybai“, gal susidomės. O susidomėti turėtų, juk sąjungos pirmenybėse šiuo metu „Statyba“ yra paskutinėje vietoje...

AUDRIUS SVALDENIS Į KAUNĄ

Audrius Svaldenis, Australijos iškilęs krepšininkas, žaidžias už Sydnejaus „Kovą“ ir už australišką profesionalų komandą „Sydney Kings“. Jis šiuo metu jau Lietuvoje ir, jei Kauno „Žalgiris“ norės, jis pasiryžęs pasilikti.

A. Svaldenis yra 203 cm ūgio, gimes ir augęs Lietuvoje, kur treniravosi kartu su Š. Marčioniu Kauno krepšinio mokyklyje. Prieš 8 metus su šeima atvyko į Australiją ir apsigyveno Sydnejaus mieste. Įstojo į lietuvių sporto klubą „Kovą“, pateko į Australijos jaunių rinktinę, žaidė Filipinuose tarptautiniame turnyre, kur laimėjo pirmą vietą ir buvo pripažintas geriausiu žaidėju.

Per III-sias PLS žaidynes Adelaidėje žaidė už Australijos lietuvių rinktinę, kuri šį kartą ypač gerai pasirodė. Ji sutriuškino Detroito „Kovą“ ir pusiau baigė prieš Lietuvos komandą pralaimėjo su dviem taškais paskutinės sekundės.

Kai Lietuvos krepšinio žvaigždės išsibarstė po pasaulį ir Lietuvoje susidarė krepšinio tuštuma, išsivijęs krepšininkai bando tą tuštumą užpildyti. Bent laikinai.

LIETUVOS „ORIENTACININKAI“ VENECIJOJE

Lietuvoje sporto šaka „orientavimasis“ – bėgimas su žemėlapiu ir kompasu miške – tampa vis populiaresnė.

Italijos orientacininkų kvietimu, pirmą kartą šioje šalyje viešėjo grupė orientacininkų iš Lietuvos. Lapkričio 5 dieną jie dalyvavo tarptautinėse varžybose Venecijoje, į kurias susirinko 2000 sportininkų iš 15 šalių. Moterų grupėje Giedrė Mikaitienė iškovojo pirmąją vietą. Vidas Armalis buvo ketvirtas, pralaimėjęs tik Italijos čempionui, Antonio Baccegajai, bei dviem Šveicarijos rinktinės nariams. Varžybose taip pat dalyvavo Rimantas Mikaitis, Robertas Preikša bei Povilas Skrivėlis.

Tai jau ne pirmas sėkmingas lietuvių pasirodymas svetur, įrodantis, kad orientacininkų komanda galėtų garbingai atstovauti Lietuvai aukščiausio lygio tarptautinėse varžybose. Taip Lietuvos Orientavimosi sporto federacija didėles pastangas vysto, siekdama Tarptautinės federacijos pripažinimo.

Sportininkams entuziazmo tikrai netrūksta. Į Veneciją atvykę savo automobiliais, jie kelionę tęsė, ruošdamiesi dalyvauti varžybose Genujoje.

Esant šios sporto šakos mėgėjams išsiviję, ji būtų įtraukta į Lietuvos vykiančių pasaulio lietuvių žaidynių programą. Besidomintieji gali kreiptis į Lietuvos Orientavimosi sporto federaciją.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokesčių, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Sest. pried)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

JONAS KARPIS ŽAIDŽIA LIETUVOJE

Jonas Karpis jau žaidžia už „Statybą“, tikriausiai tų pačių motyvų vedamas. Jo abu tėvai mirė, neturėjo sunkumų susitvarkyti su darbu ir universitetu ir po „Vėjo“ išvykos nutarė padėti „Statybai“.

Atvyko pavėluotai ir pakliuvo ant sunkių rungtynių Kijeve ir

Leningrade. Abiejuose miestuose žaidė po dvejais ir visais 4 pralaimėjo. Visi patenkinti jo žaidimu, tačiau dar reikia susižaidimo ir kitų žaidėjų pažinimo.

Jis su „Statyba“ buvo atvykęs į JAV, kur žaidė eilę rungtynių Rytų pakraštyje ir Floridoje.

V.G.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 352-4487

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5532
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priektauso Holy Cross ir Christ Iniginėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STACY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybe vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipleišusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priitaiko akinius
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketr. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 Ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio kabinetai perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybe — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUKŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. TUMASONIO KABINETŲ PERĖMĖ
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir ketv. 9-12 Penkt. 2-7

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽNINS, M.D., S.C.
Specialybe — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

RUSENANČIO DAGTIES

Mažėjant parapičių skaičiui lietuviškose parapijose, jose likusieji dažnai pergyvena savo pažįstamų ar artimųjų atitolimą nuo Bažnyčios.

Sakykim, kad ir toks pavyzdys. Tik pusvalandžio atstume gyvenantys, bet jau porą metų ar daugiau nesimatę draugai, vaikus jau išleidę savas šeimas sukurti, tokie Draugaičiai nutarė į Lietuvį Fondo vakarienę pasikviesti seniai nematytus Verslius. Prie stalo užsiėmę kalbos apie senus laikus, kada visi lietuviškoje parapijoje ir mokykloje augino vaikus. Versliai, išsikėlę ir prabangų Green Brook priemiestį, ir iš ten sekmdieniais važinėję į lietuvišką parapiją Mišioms, po kurio laiko pradėjo jį jau tik kas antrą ir kas trečią sekmdienį važinėti, paskui tik kokių renginių proga, o paskui ir visai nustojo — pritrūko jėgų važinėti. Jiems atvirai kita proga, besipasažiant, paaiškėjo, kad spaudžiami visų kitų rūpėčių, kai turėjo rinktis, kam ribotai laiką skirti, pripažino, kad pamaldos jų gyvenimui nieko neduoda, tad nustojo į jas važinėti ir, atvirai kalbant, jų nepasigenda. Bet su draugais susitikti — tai smagu — dažniau reikau.

Daug kas pažįstame žmonių, krikštųjų ir augintų katalikais, bet kurių ryšys su Bažnyčia geriausiai atveju — tolimas. Kartais tas atsitolinimas surištas nuo nuoskaudom, patirtom iš dvasiškos pusės, kartais — tik paprastas indiferentiškumas. Praktikuojantys katalikai, kurie dažniau su tokiais susitinka, dažnai rūpinasi, norėdami kuo nors padėti, bet nemoka. Jiems ir parapijų darbuotojams, vadovams kun. Joseph M. Champlin parašė knygą *The Marginal Catholic* — išvertus, maždaug — Katalikai, kurie laikosi Bažnyčios pakraščiuose. Jis juos definiuoja taip: „Tie, kurie geriausiai atveju, turi tik menką ryšį su parapija. Šis trapus ryšys pasireiškia, kai žmonės prašo kurio nors sakramento, bet arba aiškiai paneigia kurį nors svarbų Bažnyčios mokymą, arba nedalyvauja sekmdienio Mišiose, ar retai priima Komuniją ar Susitaikymo sakramentą, ar niekad netalkina parapijos renginiuose, ar iš viso į parapiją nesiregistruoja“.

Nors yra svarbu negirdom nepraleisti tų žmonių abejingumo, taip pat yra labai svarbu kunigams ar kitiems parapijos vadovams neatstumi šių nepraktikuojančių, atitolusių katalikų, nenuneigti jų pačių rodomos geros valios tikėjimo atžvilgiu, prašant krikšto, moterystės ar kitų sakramentų, rašo kun. Champlin. Būtina suprasti, jog kiekvieno asmens augimas tikėjime vyksta jo asmeniškio gyvenimo konkrečiose aplinkybėse, tad svarbu, kviečiant nuo tikėjimo atšalusį asmenį į gilesnį tikėjimo praktikavimą, atsižvelgti į to asmens aplinkybes ir nebandyti „urmu“ visiems tą patį taikyti, pvz. saktant: „Taip reikia elgtis su visais, norinčiais Bažnyčioje tuoktis“, rašo kun. Champlin.

Knygoje autorius primena: „Tie, kurie prašo krikšto ar moterystės sakramentų, kiekvienas yra ilgame savo asmeninio dvasinio gyvenimo kelyje ir eina giliai asmeniškais vingiuotais ir net paslaptiniais keliais. Ši realybė reikalauja daug romios kantrybės iš bažnytinio personalo bei kitų asmenų, siekiančių padėti susituokti norinčioms poroms ar tėvams, norintiems savo vaikus apkrikštyti“.

Santykiavimas su tokiais „pakraščiuose esančiais katalikais“ tiksliausiai bus suprastas kaip jų evangelizavimas, pradėdant iš tos vietos, kurioje jie dabar dvasinai gyvena. Jauniems tėvams, pavyzdžiui, svarbu parodyti, kaip parapija gali jiems padėti vaikams auginti, skatinama ir puoselėdama jų pačių tikėjimą. Moterystės prašančioms poroms svarbu išaiškinti, kaip jų pačių tikėjimas, ugdomas parapijoje, gaivins ir jų vedybinį gyvenimą.

Rasdamas įkvėpimą Sv. Rašte, kun. Champlin skatina visus tikinčiuosius „aiškiai skelbti Dievo karalystės idealus, bet rodyti dideli kantrumą tiems, kurie nepajėgia jų įgyvendinti... Jėzus aiškiai skelbė tuos idealus, bet sušvelnintus didžia meile ir romumu, saugodamasis nenulaužti palenktos nendrės, neužgesinti rusenanco dagties (Iz 42:3). Jis cituoja Sv. Rašto mokslininką kun. R. Brown: „Nepaisydama galimų kaltinimų dėl neaiškumo savo mokyme, Bažnyčia dažnai ypatingai stengiasi būti atlaidi. Tačiau skaičius žmonių, paliekančių Bažnyčią dėl jos per didelio atlaidumo yra labai nežymus, o Bažnyčios apleidusių, nes ji jiems nebuvo atlaidi, yra legionai“.

Tačiau vis vien Bažnyčia turi įstatymus ir taisykles, kurių jos nariai yra reikalaujami laikytis. Negalima sudaryti vaizdo, kad galima Bažnyčia pasinaudoti pagal savo poreikius ir tuomet pasitraukti.

Bet negalima nuneigti, kad Bažnyčioje yra tų, kurie jos įstatymus ir taisykles griežčiau, kiekiau interpretuoja, pabrėždami būtinumą išlaikyti bažnytinio mokymo vienodumą ir teisingumą. Tačiau yra ir tų, kurie taisykles palenkia, gailėtingumo ir asmeninės padėties atjautimo naudai. Kun. Champlin rašo, jog galbūt mums patiems reikia būti tolerantiškesniems kitaip galvojančioms katalikams, nes „abi orientacijos remiasi bažnytinės teisės pagrindais“.

Savo knygoje kun. Champlin išaiškina ypač kaip kanonai traktuoja atitolusių katalikų prašymą krikšto sakramento savo vaikams arba moterystės sakramento. Tada jis duoda gaires, kaip galima, kanonų laikantis jiems padėti, jų neatstumiant, o paduodant jiems ranką toje vietoje savo dvasiniame gyvenime, kurioje jie tuo metu yra.

Vėliausiose studijose rasta, kad dideli skaičiai katalikų atšala nuo tikėjimo antrame savo gyvenimo dešimtmetyje, tad kai prašo krikšto savo vaikams, dažnai dar nėra patys sau susidarę aiškaus nusistatymo apie savo tikėjimą. Per griežtas elgesys su tokiais asmenimis gali būti didelė klaida. Anot Champlin, geriau suklysti, jiems meilę parodant, o ne per jėgą stumiant, kad ir kilniaisiais motyvais.

Panašiai su vestuvių prašančiais. Svarbu ne šaltai juos kvosti, norint nustatyti jų būklę Bažnyčioje, o draugiškai šnekėtis apie jų katalikiškąsias šaknis, padėti jiems suvokti jų svarbą ir tada asmeniškai ir draugiškai kviešti ir priimti į savo parapiją — kaip senus draugas, kad jie per tikinčių žmonių draugystę pamatytų kaip tikėjimas gali padėti jiems ir jų gyvenimo sunkumuose, baimėse, abejonėse. Svarbu jiems parodyti, kad Bažnyčia yra užuojėva, atrama, šilimos židyns įvairias problemas stančiame pasaulyje.

a.j.z.

ŠEŠTAJĄ MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMĄ PASITINKANT

JUOZAS ŽYGAS

Atrodė, kad dar taip toli, dar marios laiko. O dabar simpoziumas jau čia pat. Teko girdėti rimtų pasisakymų šioje ir antroje Atlanto pusėje, kad pats pavadinimas netinkamas. Gal ir taip! Gal būtų kiek teisingiau — simpoziumai. Bet ne tame esmė. Pavadinimas jau yra tradicinis ir užregistruotas valdžios įstaigose. Tad tegul taip ir lieka.

Svarbiau yra tai, kad jis sukėlė nelauktą susidomėjimą Vilniuje. Pliauškalais nuėjo tarybinių išsivijusių žinovų rašiniai ir niekaliai, kad į šiuos reikią kreipti dėmesio, nes ji tiera nudžiūvusi šaka. Šaka, kuri nebeturi gyvybės ir kūrybinio potencialo. Daugelis tėvynainių iš dalies tam tikėjo. Jie buvo akinai nuo pasaulio uždaryti ir su perplautais smegenimis. Daugelis nežinojo, kad išsivija išleido trisdešimt septynių tomų lietuvišką enciklopediją, šešių tomų angliską laidą, Aleksandryną, Mūsų Lietuvą, Lietuvos Bažnyčias, septyniuose tomuose ir visą eilę aukšto lygio leidinių, kurie neleidžia išsivijusi akiračiui nusmukti iki komunistinio lygio.

Pirmaisiais pokario dešimtmėčiais išsivijusių grožinė literatūra buvo nepalyginamai aukščiau iškilusi, jeigu lyginame su komunistinio realizmo rašiniais. Jie neturėjo tokių, kurie būtų galėję prilygti išsivijusi Mariui Katiliškiui, Vincui Ramonui ar Antanui Škėmai. Pastaruosius paminėjau tik todėl, kad jie jau nustojo kurti, ir, be to, rašančiam tekė juos asmeniškai pažinti.

Jeigu mūsų literatams ir dailininkams pavyko jau prieš keletą metų prasilaužti pro geležinę uždangą, tai kiek sunkiau sekėsi griežtųjų mokslų

atstovams. Tiesa, vienas kitas buvo net pakartotinai kviečiami į Vilniaus universitetą, tačiau dažniausiai jie tebuvo žinomi tik akademikų tarpe. Propaganda pasistengdavo, kad visuomenė apie juos nesužinotų. Jiems buvo daug patogiau skelbti, kad išsivijoję mūsų intelektualai tik grandis ir koridorius teplauna, kad ta šaka jau visai baigia džiūti.

Pereitame simpoziume vos vienas iš Lietuvos tedalyvavo. Buvo tokie laikai, kad ir pas mus buvo nepatogu svečiais reklamuotis, o svečiams ir namus grįžus, buvo dar pavojingiau kalbėti. Atsimenu, kai peritose simpoziumo uždarojimo kalboje buvo paminėta, kad tikimės būsimam simpoziume iš tėvynės gal net dešimtį svečių sulaukti, tuojau pašaliuose nepasitenkinimo garsai pasigirdo.

Dabar laikai pasikeitė. Rašantysis pereitose vasaros mėnesių simpoziumo rengėjų vardu painformavo Persitvarkymo Sąjūdį apie rengiamą simpoziumą. Dr. R. Vajaitis, lankydamsis š.m. pavasario pradžioje Vilniuje, nuvežė jiems simpoziumo „Kvieslį“. To pasekmėje Vilniuje leidžiamas Mokslo ir Technika Nr. 4 (balandžio mėn.) paskelbė mūsų kvietimą. Tas kvietimas buvo lyg užtvankos sugriuvimas. Visi panoro atvažiuoti. Rengėjai užplūdo jų laiškus. Reikia manyti, kad šis simpoziumas bus istorinis. Istorinis tas prasme, kad jis vyks tautai atgimstant. Atvykstantieji iš Lietuvos galės patys pamatyti ir įsitikinti, kad išsivija nėra nudžiūvusi, bet gajai ir ža-

liuojanti šaka, kad esame viena ir ta pati nedaloma tauta.

Visiems yra gerai žinoma, kad tarybiniai išsivijusių „žinovai“ ir čia reziduojantieji „žurnalistas“ išsivijoję gero žodžio neturėjo. Jeigu jau ką gero rado, tai tik pas „pažangiuosius“. Tai labai aiškiai galime matyti pavartę Tarybų Lietuvos enciklopediją. Joje rasime „Amerikos Darbininkų Apšvietos Draugiją, Amerikos Darbininkų (Komunistų) Partijos Lietuvių Sekciją, Amerikos Lietuvių Proletarų Meno Sąjungą ir pan. sambūrius. Deja, joje nerasime Amerikos Lietuvių Bendruomenės ir jos rengiamų Dainų, Tautinių šokių ir Kultūros premijų švenčių. Nėra Čiurlionio, Dainavos, Grandinėlės ir net Chicago Lietuvių operos. Nerasime išsivijusių spaudos, kuri nesiriboją vien „Akiračiais“. Tad ir nenustabu, kad iš Lietuvos gautuose laiškuose išsivijusi nusistebėjimą, džiaugsmą ir pasigėrėjimą, kad išsivija įstengė išlaikyti ir puoselėjo galimybę išsivijusi lietuvišką žodžių aukštuosiuose moksluose bei technologijoje, kas pačioje Lietuvoje buvo kurį laiką aktyviai slopinama. Žinome, kad ypač Brežnevo laikais buvo stengiamasi lietuvių kalbą paversti tik virtuvine. Tame reikale lietuviai komunistai uoliai talkininkavo. Mokslinės studijos ir disertacijos buvo rašomos tik rusų kalba.

Šis simpoziumas mūsų tautiečiai iš okupuotos Lietuvos atvažiavę galės pamatyti ir susipažinti su lietuvišiais mokslininkais, kurie augia ir išsimokslinę laisvajame pasaulyje. Išsivija gali didžiūti, kad iš jos tarpo yra į pasaulines aukštumas išėjusių. Išsivijos kelias nebuvo lengvas — nuo kasyklų ir skerdyklų ir akademines aukštumas išieiti. Lietuviai savo darbštumu ir taupumu to pasiekė. Tuo mes galime visi didžiūti. Simpoziumas yra mūsų intelektualinių laimėjimų derliaus šventė. Tad visi jį paremkime ir jame gausiai dalyvaukime. O atvykusiems svečiams ir ypač tėvynainiams kuo geriausias viešnagės palinkėjimai!

Niekados nepraleisk progos pamatyti ką nors gražaus. Grožis yra dievo rankraščių, Dievo šventovė, stovinti prie kelio. Sveikink grožį kiekviename veide, žydrame danguje, kiekvienoje gėlėje

Ch. Kingsley

LIETUVIŠKA SPORTO ŽVAIGŽDĖ AMERIKOJ

EDMUNDAS JAKAITIS

Marčulioniai, dar neseniai sėdėję savo Vilniaus bute, jau grožisi Kalifornijos gamta. Šarūnas, Ingrida ir Kristutė naudoja amerikietiškais patogumais. Šarūnas vairuoja Mercedes, Ingrida, jei dar ne vairuoja savo automobilio, tai derybos eina su Toyota atstovu. Kodėl negyventi kaip kiti, jei kišenėje yra 3 metų kontraktas, kuris garantuoja metinį 1.3 milijono dolerių uždarbį. Kai jis prakaituodamas uždarbiaus, tai tarp 50 ir 75 procentų jo uždarbio atiteks didžiajam broliui, arba, kaip jis yra viešai išsireiškęs, „mūsų kaimynui“. Tik su tokia sąlyga jis buvo išleistas į laisvąjį pasaulį. Tarp piskas sovietų grubuoniškumas.

Šarūnas yra gerai pažįstamas Amerikos sporto mėgėjams. Didžiausią išpuolį jis yra palikęs per 1988 metų olimpinis žaidimus. Kaip žinome, Šarūno pastangomis amerikiečių krepšininkai buvo nugalėti. Po ilgų kelerių metų derybų Kalifornijos Warriors jį išgijo. Pasūlymo jis neatmetė, bet išsireiškė: „Jaučiuos kaip višta perekšlė, parduota turguje“. Kada, atidarant žaidimų sezoną, buvo pasiruošęs mesti baudą, kažkas iš žiūrovų sušuko: „Hey, Russian!“ Šarūnas prametė. Visi kiti metimai ėjo į krepšį.

Per susitikimą su žurnalistais pasitvirtino žinios apie gyvenimą Lietuvoje. Po olimpinio žaidimų, grįžęs su aukso medaliu, gavo 4 kambarių butą. Jo tėvas, matininkas, išlaukė 15 metų, kol priėjo eilė nusipirkti automobilį. Šarūnas gavo be eilės. Marčulioniams nereikėjo stovėti eilėse prie maisto krautuvių. Tautos herojai visur buvo pirmenybė. Jeigu eilinis pilietis džiaugėsi gavęs riebalų su kremzlėmis, Marčulioniams atsiradavo iš už po stalo geros mėsos gabalas. Bananai pasirodavo vieną kartą metuose, bet pieno ar grietinės buvo užtenkamai. Prekių trūkumas reikišias visur. Suvaržytas muilo ir net degtukų pardavimas. Vienas muilo gabalas į mėnesį, 10 degtukų dežučių į du mėnesius — normos vienam žmogui.

Šarūno pasisekimo kelias nebuvo lengvas. Prieš 5 metus jis dirbo fabrike. Sunkiai dirbeli. Sveikink grožį kiekviename veide, žydrame danguje, kiekvienoje gėlėje

nuosavą kolektyvą). 1978 metais Watasi Paryžiuje išgarsėjo savo daina ir šoku, populiari žvaigždė „Moulin rouge“. Po penkerių metų Watasi grįžo į Braziliją. dabar ji Rio de Janeiro teatre „Scala Rio“ didžiausia žvaigždė.

Kita įžymybė — tai teatro, televizijos filmų režisierius, aktorius ir dainininkas Grande Othelo. Turi daug įžymių bendradarbių ir draugų visose šių menų sferose. Jis režisavo ir dalyvavo apie 100 filmų. Šiuo metu jis turi paruošęs filmą, su kuriuo dalyvaus Cannes Filmų festivalyje Prancūzijoje.

Pajūrio kurortas, šviesus permatomas mėlynumas ir banguojančios jūros vilnys tęsiasi Enseada Botafogo pakrante. Gražiausi dangoraižiai apjuosia lanku visą pajūrį. Prieš dangoraižius meniški dekoruotos aikštelės, žaliuoja jauni dekoratyviniai medžiai ir tarpe jų pristatya staliukų, kur turistai ir vietiniai užkandžiauja. Visur švaru, aplinka puiki. Prie aikštelių žmonės stoto mažus automobiliukus. Ypač daug pramogaujančio ir besimaudančio jaunimo. Vanduo tyras ir mėlynas, kaip tyras dangus. Taip pat galima pasakyti ir apie kitus pajūrio miestelius, kurortus, kurie virtine tęsiasi Atlanto pakrante.

Cukraus kalnas yra gryno granito, apvalus, platesnis apačioje, o kildamas aukštyn susiaureja. Iš dešinės pusės prieš įlanką prie kalnų prisiglaudę dideli dangoraižiai, o prieš juos asfaltuoti keliai. Už jų gražūs žali parkai ir aikštelės, kur žmonės poilsiauja, kiti važinėja mažais automobiliais palei jūros įlanką. Viskas pritaikyta žmonių poilsiui.

Po pasikalbėjimo apie pagalbą Lietuvai. Iš kairės: direktorius Gershman, Agnis Povlovska, Baltų lygos pirminė, Angelė Nelsienė ir Antanas Mažeika, vienas iš Baltų lygos direktorių.

BRAZILIJA

KAZYS KARUŽA

47

Grįžtame į viešbutį po dienos kelionės. Bet dar nuvažiuojame pirmą į Gauilį namus. Radome Gauilienę, jau grįžusią iš universiteto. Ji dėsto ten vokiečių, prancūzų ir portugalų literatūrą. Ji profesoriauja jau daug metų, moka ir anglų kalbą. Ji yra kilusi iš Australijos, katalikė. Vakare sutarėme visi trys važiuoti į Scala sale, kur šoka gražios mulatės ir baltos merginos. Aptarėme vakaro planą ir išvykau pėstias pusę bloko nuo jų namų poilsiui į viešbutį.

Jau gerai priimto. Šoku iš lovos, apsiirengiu ir einu prie keltuvo. Žemai prie paradinių durų jau manęs laukė. Sėdu ir važiuoju su Gauilene ir jos sūnum Luiz į šokių salę. Luiz skuba ir nardo gatvėmis su savo automobiliu, kaip kiti artistai filme, bet mane vis ima, baimė, kad gali atsitrenkti kur nors į kitą automobilį. Bet nelaimės išvengėme. Teatro frontas puslankiu apšviestas didžiulėmis šviesomis, tulpės formos. Įskaitau: Scala, o žemiau užrašas: Golden Rio. Žengiamo laiptais aukštyn. Šonuose ir viduje laiptų žaliuoja gražūs lydinys žalumynai ir gelės. Einame į kairę prie langelio nusiperkame bilietus.

Prie didelių salės durų mus pasitinka gražiais kostiumais apsiirengę patarnautojai, veda į salės vidų pasodina prie stalo. Apsidairau. Salė didelė, šonuose pakėlimai. Visur pristatyta mažų ir didesnių ilgų stalų,

prie kurių jau buvo susėdę apie 150 žmonių. Stalai paruošti vakarienei ir išgerimams. Žmonių daugiausia užsisakę gerimus, šnekučiuojasi ir laukia prasidedant programos. Mes užsisakėme gerus naktiepičius.

Prie mūsų kampo stalo pakilo aukštyn grindys ir pavirto didelė scena. Salė apšviesta. Vėliau salę priėmė. Publika aprimo. Išėina ant scenos juodbrūvis vidutiniu amžiaus pranešėjas ir pasisveikina susirinkusiems svečiams. Jis praneša vakaro programą, pirmiausia portugalų ir anglų kalba. Po to kalba apie šokejas, šokejus ir kokią programą atliks. Po to išbėga scenon mažas gal trijų ir pusės pėdų senas mulatas, kuris kaip žaibas scenoje laksto ir garsiai su humoru kalba, sveikina svečius ir vis laksto. Jis toks judrus, gyvas ir greitas, kad atrodo, kaip be kaulų. Judrus senis, nes aiškiai matau, kad yra senas žmogus.

Kelneris atneša įvairių daržovių ir mėsos užsakytus kepsnius, pradėdame valgyti. Neša ir kitiems užsakytus naktiepičius, o čia scenoje pats įkarštis: pasipila gražiausių mulatinių šokėjų ir gražiai atlieka šokius. Taip puikiai šoka, kaip pas mus Las Vegas. Jos šoka, bet jų tiek daug, kad, žiūrint, net akys raibeta. Gražios, geltonos, lieknos, parinktos specialiai iš Bahia valstybės Brazilijoje.

Be mano aplankytų vietų norėčiau dar paminėti keletą Rio de Janeiro vietovių ir įžymių. Tiesa, pradėsiu, geriau sakant, papildysiu žinias apie tuos, kuriuos mačiau ir girdėjau „Scala Rio“ teatre žymią dainininkę Watasi tai jos sceninis vardas. Savo karjerą pradėjo kaip radijo dainininkė. Vėliau su grupe „Brazilia“ 5 metų važinėjo po visą pasaulį, šokdama ir dainuodama (1975 m. drauge su savo vyrų sudarė

VILNIAUS ANSAMBLIS – LIETUVIŲ DIENŲ PUOŠMENA

Spalio 13-16 dienomis Clevelando lietuviai išgyveno Lietuvos artumą. Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblis iš Lietuvos atvežė tėvyniui meilę, krašto dainą, giesmę, muziką ir šokių bei jaunystės pavasarį.

Studijuojantis Vilniaus jaunimas šauniai atstovavo ir Alma Mater ir atgimstančiai Lietuvai. LB Clevelando apylinkės valdyba negalėjo duoti prasmingesnės dovanos Clevelandui, kaip pakviestas svečiuosius ansamblį, kuris iš 15-kos respublikinių konkursų, 14 kartų buvo pripažintas geriausiu.

Nuo penktadienio popietės iki pirmadienio ryto vilniečiai buvo mieli Clevelando svečiai. Jie parodė savo iki profesionalinio lygio išugdytą liaudies šokių muziką ir dainos meną; mes jiems atsidėjome nuoširdžiu svetingumu, dovanomis ir suteikdami progą susipažinti su išeivijos lietuviškuoju gyvenimu.

Laukti svečiai

Ekspresinis autobusas su 49 vilniečiais sustojo prie Lietuvos namų, kur jų laukė LB apylinkės atstovai, „Grandinėlė“, Čiurlionio ansamblio nariai ir visi, pas kuriuos vilniečiai tas tris dienas bus jų svečiai. Čiurlionio patalpose visų laukė vaiznių stalai. Liudas ir Aleksandra Sagiai ir „Grandinėlės“ šokių mokytoja Renė Motiejūnaitė-Booth, buvo šio priėmimo malonūs šeimininkai.

Nors kelionė vilniečiams buvo gerokai išvarginusi, daugelis jų susitvarkė su nakvyne, grįžo į E. 185 gatvės rajoną, kur kavinėje, šokių muzikai grojant, bendravo su Clevelando jaunimu.

Šeštadienį, 12:15 val. Vilniaus universiteto choristai ir Dievo Motinos parapijos choras turėjo bendrą repeticiją. Dalis vilniečių po repeticijos samdytu autobusu išvyko apžiūrėti įdomesnes miesto vietas. Miesto apžiūrėjimo vadovė buvo Teresė Kalvaitienė.

LIETUVOS ŽURNALISTŲ SAJUNGA

Gerbiamas tautietė ir kolega, naujam gyvenimui pakilusi Lietuva buria plačiame pasaulyje pasklidusius savo vaikus. Visiems tapo aišku, kad yra tik viena Tėvynė, vieninga tautos istorija, literatūra, menas. Mes džiaugiamės, kad didelę pagalbą savo tautai šiandien pradedate teikti mokslininkai, biznesmenai, menininkai, žurnalistai. Susirūpinome savo archyvais, išblaškytomis meno vertybėmis, leidiniais. Vienas po kito už apvalaus stalo sėda įvairių profesijų ir įvairių įsitikinimų tautietėliai.

Lietuvos žurnalistų sąjunga, šių metų sausio mėnesį atsikūrusi kaip savarankiška ir kūrybinė organizacija ir laikanti save Lietuvos respublikos metų žurnalistų sąjungos tradicijų natūralia paveldėtoja, mano, kad atėjo laikas už tokio stalo susėsti ir pasaulio lietuviams – žurnalistams. Nutarta 1990 metų birželio pabaigoje – liepos pradžioje sušaukti

pasaulio lietuvių – žurnalistų Forumą. Jis turėtų įvykti amžinojoje mūsų sostinėje Vilniuje vienu metu su garsiaja Lietuvos dainų ir šokių švente. Lietuvos žurnalistų sąjunga Forumo svečiams apmokėtų 12-14 dienų pilną išlaikymą bei kitas išlaidas. Mes būtume labai dėkingi, jeigu šį mūsų sumanytą pagarsintumėte lietuviškoje spaudoje bei atsiųstumėte savo pasiūlymus, pageidavimus, taipogi pranešumėte apie savo arba pažįstamų žurnalistų norą dalyvauti Forume. Išanalizavę pasiūlymus, suplanuosime Forumo dienotvarkę, pranešime, kada Jūs lauksite Lietuvoje.

Kuo greičiau Jūs atsiliepsite – tuo įdomesnis ir turiningesnis bus mūsų susitikimas. Su pagarba Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas Domas Šniukas

Meno paroda

6 val. vak. Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje Prano Jogos, Clevelando apylinkės švietimo ir kultūrinių reikalų vicepirmininko ir JAV LB krašto valdybos sekretoriaus žodžiu buvo atidaryta kilnojamoji meno paroda, kurios kuratorius yra Algimantas Kezys, žymus foto menininkas iš Chicago.

Parodoje dalyvavo ir dalis menininkų, kurių kūriniai čia buvo išstatyti.

Visuomenės susitikimas su vilniečiais

8 val. vakare DMP svetainėje LB Clevelando apylinkės rūpesčiu buvo paruošta vakarienė vilniečiams, jų globėjams ir visuomenei. Pilną salę svečių pasveikino valdybos pirm. V. Brizgys. Prieš vaišes invokacija sukalbėjo kun. G. Kijauskas, S.J. Viktorija Lenkauskaitė, apylinkės valdybos jaunimo reikalams vadovė, supažindino su Vilniaus universiteto meno vadovu ir režisierium Vidu Aleksandravičium, šokių grupės vadovais Henriku Uzniu ir Tamara Kalibataite, choro vadovu Vytautu Abarium, orkestro vadove Daiva-Bernardeta Čičinskene ir Bronium Genzelium, filosofijos-istorijos profesorium Vilniaus universitete, kartu su ansambliu dalyvavusiu koncertinėje išvykoje į JAV ir Kanadą Prof. Genzelis sekmdienį turėjo labai įdomų pokalbį su „Tėvynės garsų“ vedėju Juozu Stempužiu, vėliau transliuotu radijo klausytojams. Sol. Rasa Bobelytė-Brittain, kleveleandiečiams pažįstama iš „Harmonijos“ gastroliu, buvo sutikta plojimais.

Vilniečiai buvo supažindinti su LB apylinkės valdyba: pirm. Vytautas Brizgys, vicepirm. Algirdas Miškinis, sekretorė Kazė Vaičiūnienė, išd. Mečys Aukštuolis, šviet. ir kult. reikalų vadovas Pranas Joga, jaunimo reikalų vadovė Viktorija Lenkauskaitė, soc. reikalų vadovė Marija Mikonienė, sporto vadovė Valdonė Žiedonienė, renginių – Ada Stungienė ir specialiams reikalams Birutė

Vilniaus universiteto meno ansamblis Clevelande.

Nuotr. V. Bacevičiaus

Čiurlionio ansamblio pirm. Vladas Plečkaitis ir Ona Mikulskienė įteikia komp. A. Mikulskio kūrybos pirmąją knygą Vilniaus universiteto ansamblio meno vadovui Vidui Aleksandravičiui.

Nuotr. V. Bacevičiaus

Vedegienė

Šios valdybos pastangų dėka Clevelandan buvo pakviestas Vilniaus ansamblis – iškilni atrakcija Lietuvos dienoms, kurioms surengti reikėjo per 14,500 dol. biudžeto. Išmokėjus kiekvienam ansamblio nariui po 100 dol. honoraro, apmokėjus kelionės, salės, priėmimų, vaiznių ir kitas išlaidas, vis tiek apylinkės kasa praturtėjo beveik dviem tūkstančiais dolerių.

Universiteto ansamblis ir parapijos choras

Sekmdienį, 9 val. ryto vilniečiai ir D. Motinos parapijos choristai susirinko paskutinei repeticijai šventovėje. Prie vargonų Rita Kliorienė – parapijos choro vadovė, dirigentas – vilnietis Vytautas Abaris. Gerokai prieš 10 val. Mišių pradžią šventovė buvo pilna. „Pulkim ant kelių“ giesmės pradėtos pamaldos. Pamaldų dalyvių ir dviejų chorų skambūs akordai pripildė Dievo namus. Mišias aukėjo kleb. kun. G. Kijauskas, S.J., koncelebruojant prel. Aleksandriui Goldikovskui ir ką tik išventinam kunigui iš Lietuvos kun. Kęstutii Raliui. Po Evangelijos, skaitytos kun. K. Ralio, klebonas savo trumpame pamokslė prisiminė ir Vilniaus universiteto įkūrėjų jėzuitus, universitetą, kuris jau per 400 metų neša Lietuvai švietimą, kultūrą ir mokslą.

Jungtinis choras per Mišias atliko J. Gailevičiaus „Maldą už Tėvynę“, Naujajai „Lietuva brangi“ su soliste Rasa Bobelyte-Brittain iš New Yorko, Sasnausko „Prieiklime Lietuvą mūsų“. Visa bažnyčia, chorai ir vargonai pamaldas baigė „Lietuva, Tėvynė mūsų“. Pamaldos buvo didinga Dievo ir Tėvynės meilės manifestacija. Po pamaldų parapijos svetainėje visiems vilniečiams buvo įteikti parapijos paruošti ir atspausdinti gaidų leidiniai su 16 populiarių giesmių (36 psl.) ir dail. J. Paukštieš viršeliu. Dedicaciją pasirašė parapijos klebonas, choro vadovė ir 28 choristai. Vilniečiams buvo dovanota ir parapijos išleistas naudojamas sekmdieniais giesmynas – „Prabilkit stygos“. Dovanas įteikė klebonas ir choro vadovė.

Koncertas

Koncertas vyko Euclid Senior High School, Clevelando priemiestyje, daugiau negu tūkstan-

čiaus, V. Buterlevičiaus.

Programai pasibaigus, žiūrovų minia sustojusi audringais plojimais dėkojo vilniečiams. Lietuvos himnas, giedamas visų ansamblių ir auditorijos, liudijo vilniečių viešnagės Clevelande misijos prasmę.

Gelės, rengėjų vardu V. Brizgio žodis, vilniečių meno vadovo V. Aleksandravičiaus padėka ir scenon subėgusių „Grandinėlės“ šokėjų bendras su Vilniaus ansamblio nariais sušoktas Rolenderis užbaigė šį ilgai nepamirštamą spalvingą tautinio meno spektaklį.

Čiurlionio ansamblis, jau beveik penkiasdešimt metų reprezentuojąs mūsų liaudies menui Lietuvoje, Europoje ir Amerikoje, pakvietė vilniečius atsiveikinti vaisiams į Lietuvos namus. Čia ansamblio pirm. Vladas Plečkaitis, vicepirm. Violeta Žilionytė-Leger ir kiti buvo šio jaukaus pobūvio vaisingi šeimininkai. Kaip jau žinoma, Čiurlionio ansamblio meno vadovu ir dirigentu pareigoms pakviestas ir jau atvykęs Klaipėdos konservatorijos docentas ir didžiulis Kretingos choro dirigentas Gediminas Purlys. Jis paruoš ansamblį sukaktuviniam koncertui ir Amerikos lietuvių dainų šventei.

Su tuo koncertu ir priėmimu Vilniaus ansamblis baigė gastroles JAV. Vilniečių ansamblio planuose yra išvyka pas Australijos lietuvius. Pirmadienio rytą vilniečiai svečiai išvyko koncertams į Torontą ir Montrealį. Juos išlydėjo jų globėjai, apylinkės valdyba, „Grandinėlės“ ir Čiurlionio ansamblio atstovai. Jų viešnagė buvo tikrai miela tautinė atgaiva.

V. Rociūnas

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE
MLS. KOMPIUTERIŲ
 pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMŲ mieste ir priemiestiuose. Sažiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
 BELL-BACE REALTORS
 INCOME TAX – INSURANCE
 6529 S. KEDZIE
 778-2233

REAL ESTATE
RE/MAX GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
 Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
 Turėdamas ilgą metų patyrimą, greit ir sažiningai patarnaus pirktimui bei pardavimui. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971. Adresas 6600 S. Pulaski Rd. One stop Real Estate

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
 Nuosavybės pardavimas. Income Tax. 5953 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60629. Tel. 438-7878

Century 21 KMICIK REALTORS
 7922 S. Pulaski Rd. 4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
 Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sažiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Floridoje, St. Petersburg parduodamas arba išnuomojamas vienos šeimos namas. 3 mieg., 2 vonios, salonas, valgomasis, saulės kambarys ir didelis kiemas su vaismedžiais. Nuosaiti gatvė. \$64,900. tel. (617) 269-1601

OLSICK & CO., REALTORS®
 1180 State Street Lemont, Illinois 60439 (312) 257-7100

„Ranch“ stiliaus namas Homer Township. Naujas, 1/2 akro sklypas, puikiai išplanuotas; išstias rūsys; 3 auto. garažas. \$189,900

„Split-Level“ namas naujoji apylinkė; 3 mieg., židiny, valg. kamb., didelė virtuvė, salonas. \$159,900

FOR RENT

Išnuomojamas naujai atremontuotas 6 kamb. butas 71 ir Rockwell apyl. Suauuginis, be gyvuliukų. Reikalai esant, išnuomojamas ir garažas. Tel. 471-0078

FOR SALE

Nebrangiai parduodami aukštaitiški tautiniai darbužiai. Tel. (312) 476-0358

LEKTROS

IVEDIMAI – PATAISYMAI
 Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmiesity. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai. 655-2020 KLAUDIJS PUMPUTIS

Century 21 OLSICK & COMPANY 1180 State Street Lemont, Illinois 60439
TURIME DAUG NAMŲ IŠPARDAVIMUI LEMONTO RAJONE. SKAMBINKITE
 Business (312) 257-7100 IRENA STANULIS Residence (312) 257-5446 MILLION DOLLAR REALTOR-ASSOCIATE®

MISCELLANEOUS
A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996
 10%–20%–30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
 3208 1/2 West 95th Street
 Tel. – GA 4-8654

ANDERSON FORD
795-7900
6539 W. OGDEN BERWYN, IL 60402
 Pirkdami naujus, arba gerame stovėjime varotus automobilius ir sunkvežimius, apsilankykite Anderson Bros. Ford. RAIMUNDAS (Ray) BARTAŠIUS jums sažiningai patarnaus ir dėl kainų padės susitarti. Skambinkite šiandien!

Pradedant 1988 m. liepos 2 d., kas šeštadienį 8:40 iki 10 v.v. per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM
Žemė L
 „Nauja radijo laida šiuolaikiniam lietuviui“ lietuvių bei anglų kalbomis
 Muzika - sveikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra
Labanaktis, vaiku žiaiai
 „Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams“
 8:30 v.v. iki 9:40 v.v.
 Alliance Communications, Inc.
 408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
 tel. nr. 848-8980

We Do DIGITAL CONVERSION
 vaizdajuosčių iš IR I PAL, SECAM, NTSC.
 Greitas patarnavimas, žemos kainos.
 Parduodame 110-120 video, TV ir elektrinius reikmenis
(312) 338-9033
International Export House.
 15750 S. HARLEM ORLAND PARK, IL 60462 532-7799
 2321 W. DEVON AVE. CHICAGO, IL 60659 312-338-9033

POVILAS PETKEVIČIUS
LENKŲ OKUPACIJOSE IR JŲ KALĖJIMUOSE
 Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpinį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir aštuonerius metus kalėjimuose. Objektvyios ir sklandžiai parašytos apybraižos skaitytoją įtikina, kad mūsų kaimynas buvo žiaurus ir sukta. Šią knygą kiekvienam verta pasiskaityti ir turėti savo knygų bibliotekoje. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

ŠEŠTOJO MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMO LITERATŪROS IR MUZIKOS VAKARAS

Jaunimo centro didžiojoje salėje lapkričio mėn. 24 d., 7 v.v.

Programoje: Rašytojų d-jos premijos įteikimas Laureatui Jurgiui Jankui

Poetas Bernardas Brazdžionis • muz. prof. Vytautas Landsbergis • Solistė Regina Maciūtė • Akompaniatorė Gražina Landsbergienė

Bilietai: Vaznelių prekyboje, tel. (312) 471-1424, simpoziumo registracijos metu ir prie įėjimo.

JACKŲ SONDĄ Į LIETUVIŠKĄ ŽEMELĘ PAGULDŽIUS

„... spalio 13 d. išskrendu į Lietuvą. Vizą turiu 3 mėnesiams, bet prašysiu pratęsti iki vienerių metų. ... O per metus mano amžius žmogui viskas gali atsitikti“. Laiško gale: „Ir ten būdamas atsiminsiu Tamstą, tą malonų bendravimą, vis raginimą rašyti tas „balabaikas““.

Cituojami žodžiai iš laiško, rašyto 1989 m. rugsėjo 27 d., išsiųsto (pašto antspaudas) IX.28, mane pasiekusio X.2.

Taip žmogui, kuriam iki 100 metų turėjau metų ir trijų mėnesių, viskas galėjo atsitikti. Ir atsitiko po ano laiško už septyniolikos dienų, 1989 m. spalio 14 d. Maskvos aerodrome. Už poros valandų skrydžio iki Vilniaus kalnelių. Dukters, gydytojos, glėby. Kur ir kada palaidotas, pirmieji pranešimai prieštarauja. Vieni, kad spalio 22 d. Šiauliuose, kiti, kad spalio 20 d. Vilniuje. Tikrą teisybę ilgai netrukus sužinosime. Bet mirties data patvirtinta.

Minimą laišką gavęs, tą pačią dieną ir jam parašiau, o X.3 išsiunčiau. Kad dar jį Bostone pagaučiau. Ir dar kartą palinkėjau neužmesti jo ironizuojamą „balabaikų“. Apie tai – vėliau.

Kondensuota, bet labai apyplinė jo biografija lieka Lietuvių Enciklopedijos 28-tam tome. Ja naudojausi, apie velionį rašydamas 90-to gimtadienio progą („Draugas“, 1983.I.12). Ja naudosis ir visi nekrologų rašytojai. Šiame rašiny bepaikartosis tik pačias biografines stambmenas.

Jackus Sondeckis, Amerikoje pavarde sutrumpinęs ir 15 d. gimė 1893 m. sausio 5 d. Šašaičių km., Alsėdžių vls., Telsių apskrity. Vilniuje gimė 1914 m. baigęs, iki 1917 m. Petrapilio un-te studijavo gamtos mokslus, o tarp 1920 ir 1924 m. Halės un-te Vokietijoje baigė ekonomijos studijas. Žinomiausias ir visur minimas bus dėl dviejų darbo pozicijų: kaip Šiaulių miesto burmistras (1925-31 metais) ir kaip Šiaulių apygardos Ligonijų kasos direktorius (1931-40 metais). Šių darbų fone rikiavosi dar gal dešimt trumpesnį laiką trukusių užsiėmimų, atliktų minėtų dviejų pozicijų rėmuose ar šalia jų.

Kaip visuomenininkas ir politikas pradėjęs reikštis nuo 1910 m. (septyniolikos!). Nuo 1911 m. – kairiųjų moksleivių „Aušrinėje“. Visą gyvenimą liko socialdemokratų gretose. Daugelį metų Socialdemokratų s-gos centro k-to narys, kurį laiką pirmininkas. Išstisus dešimtmečius ir iki mirties savo partijai atstovavo Vlike ir Altoje.

Jo darbuotė spaudoje taip pat prasidėjo 1910 metais. Gilius pėdsakus paliko daugiau kaip dešimtį lietuviškų laikraščių carinėje Rusijoje, nepriklausomoje Lietuvoje, Amerikoje, vienur pasirašinėdamas sava pavarde, kitur J. Vanago ir kitais pseudonimais. Amerikoje savo žurnalistinį talentą atskleidė ir

A. a. Jackus Sondeckis-Sonda

išpuoselėjo redaktoriaudamas Bostone einančiam socialdemokratų savaitrašty „Keleivyje“. Šio nekrologo rašytojui J. Sondas „Keleivys“ teko apie porą dešimtmečių bendradarbiauti ir su redaktorium suartėti. Tai buvo redaktorius! Po kiekvieno nusiųsto rašinio atskubdavo padėkos atvirlaiškis, dažnai dar su komplimentais. Jeigu Detroito koks didesnis lietuviškas įvykis – atvirlaiškiu ar laiškeliu jo prašymas „Keleivio“ nepamiršti. Kaip jam nerašinėsi, kai tau pakloja raudono aksomo takelį!.. Kitas jį panašus buvo „Nepriklausomos Lietuvos“ red. Jonas Kardelis. Tai priešingybės paskutiniam „Naujienu“ redaktoriui, kuris mudu su Jurgiu Jašinskiu, prirašiusiu po kelis tūkstančius rašinių, užpūdė šunimis.

Velionio nekrologe „Dirvoje“ (1989.XI.2, Nr.42) Antanas Gustaitis, pats dirbęs „Keleivyje“, vaizdžiai piešia išeivijos lietuvių redaktorių aplamai ir „Keleivio“ redaktoriaus išskirtinai vergus:

„Visiems žinoma, kad išeivijos laikraščių redaktoriaus darbas yra vergija o „Keleivio“ ji buvo dar sunkesnė. Jackus Sonda turėjo ne tik atrinkti ir taisyti gaunamus įvairiausio minčių mutinio straispnius, išsifruoti mažaraščių korespondencijas, ginčytis su leidyklos „viršininkais“ ir klausytis per telefoną nepatenkintų skaitytojų skundų ir prakeiksmų, bet taip pat patsai virinti metalą, maišyti dažų smalą ir būdamas arti 80 metų jaunuolis, nešioti apie 100 svarų švino luitus į spausdinimo mašiną, o paskui ir vėl iš jos išimti“. Toliau A. Gustaitis savais žodžiais patvirtina tai, ką ir aš prieš septynerius metus esu rašęs: J. Sonda kitaip manantiems šiurkštų, tiesiog storžievišką „Keleivio“ 19-to šimtmečio stilių pakeitė į dženelmenišką, tolerantišką ir politiniams priešams, nors nuo socialdemokratiškų principų niekada nenutolo. Net ir S. Michelsono „Maikis“ ilgainiui sukultūrėjo, iki jo vietą visiškai užkariavo kultūringas savaitraščio bendradarbis Jurgis Jašinskas – „Kaimo Jurgis“.

Kažkur dėžėse turiu Jackaus Sondas – redaktoriaus laiškelius. Ir Jackus Sondas – natūraliai šilto idėjos draugo. Jis ir mane kreipdavosi, pagal ūpa, tai „Tu“, tai „Jūs“, tai „Tamsta“. Aš dažniausia vadindavau jį „Patriarchu“. Kai rašau, šalia mašinėlės guli keturi paskutiniai jo laiškeliai, visi rašyti šiais metais. Jaučiu pareigą dar kelis žodžius pacituoti iš laiško, rašyto šiu 1989 metų kovo 24 d. Pasigrožėjęs kito autoriaus rašiniais, atsigrežia į savo atsiminimų rašymą. Štai: „... Juk ne rašau, bet peckelioju, pakludamas savo dukrai, Tau ir Kaimo Jurgiui-Jašinskiui. ... Paruošiau laikotarpio 1918-24 m. Vadinasi, nuo Petrapilio iki Hallės“. Ir toliau: „Turiu „pripeckiojęs“ iki 1944 m., bet duodant spausdinti, reikia gerokai pakoreguoti“.

Čia turiu paaiškinti, kad tai, ką paskutiniame laiške, šio rašinio pradžioje cituotam, vadino „balabaikoms“, o kovo 24 d. laiške – „peckelynė“, yra jo atsiminimai. Juos rašyti skatinu kone kiekvienam laiške po to, kai „Keleivys“ sustojo ejęs, ir mano Patriarchas tapo pensininku. Labai abejoju, ar manęs vieno būtų paklausęs. Bet, pasirodo, turėjau du už save stipresnius sąjungininkus: jo tikrą dukterį Vilniuje ir jo daugelio metų artimą draugą Jurgį Jašinską Bostone. Ačiū Dievui, trims pakluso! Jo šimtmečio pradžios atsiminimų, dargi iliustruotų vertingomis, ryškios nuotraukomis, skaitėme nepamenu keliuose ev. reformatų žurnalo „Mūsų sparnų“ numeriuose. Šis žurnalas, dėl redaktorių krizės sustojęs, paties velionio žiniomis, vėl pradėjęs eiti ir jo atsiminimus spausdinti. Tuos iki Hallės. O kaip su tolesniu 20 metų, iki 1944-ųjų? Jie, velionio žodžiais, iki kovo 24 d. jau buvo „pripeckioti“, taigi parašyti, bet dar reikalingi tvarkymo. Ar sutvarkė? Ar paliko kuriai redakcijai, draugams Bostone? O gal vežėsi pas dukterį ir Vilnių? Kad tik jie nedingtu. Ir tie, kurie jau atiduoti tuo tarpu tylintiems „Mūsų sparnams“, ir tie, iki 1944-ųjų. Šimtmečio Patriarcho, intelektualo, su nuostabia atmintim! Viliuosi, kad jį mano viešus klausimus atsiliesu jo bostoniškiams draugai. Jeigu jo atsiminimai dingtu, visiems būtų didelis nuostolis.

Štaiga jis išėjo, bet turbūt su šypsena ant lūpų. Paskutiniuose laiškuose taip džiaugėsi įvykiais Lietuvoje, tokia didele viltimi žiūrėjo į tėvynės ateitį. Kartu ir neapsakomai gaila, kad Vilniaus bokštai ir kalneliai jį pasitiko į karstą atsigulusį.

Išsekite amžinoj ramybėj, mielas Patriarche!

Alfonas Nakas

ATLEIDO MENŲ VIRŠININKĄ

Iš tarnybos turėjo pasitraukti Joan Harris, kuri buvo Chicago kultūrinių reikalų komisionierė. Ji tą postą buvo gavusi, gerai pasitarnaudama Daley rinkimuose, bet dabar prarado jo palankumą bekritikuodama lėšų siaurinimą kultūros reikalams.

A.†A. ISABELL GEDWILL

KLEIBAITE

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė Sv. Šeimos vieloje 1989 m. lapkričio 16 d., sulaukusi 93 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Rietave. Amerikoje išgyveno 62 m.

Pasilikio didėjamė nuliudė sūnus Michael, marti Mary Lee, anūakai Anne ir David; duktė Isbell.

Velionė buvo amžina narė sekančių vienuolių: Tėvų Marijonų, Tėvų Pranciškonų, Tėvų Saleziečių, Tėvų Jezuitų ir Sv. Kazimiero Seserų, Sv. Pranciškaus Seserų, Nekalto Prasidėjimo Marijos Seserų; taip pat buvo Siluvos Sv. M. Marijos koplyčios Washington, D.C. fundatore.

Priklausė tretininkams ir Gyvojo rožančiaus būreliui.

Kūnas pašarvotas penktadienį, lapkričio 17 d. nuo 3 iki 9 v.v. Lack & Sons koplyčioje, 2424 W. 69th St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 18 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydeta į Sv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje 10:30 v. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydeta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines. Vietoje gelii prašoma aukoti šv. Mišioms arba Tėvų Marijonų klierikų fondui.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliudė sūnus, duktė, marti, anūakai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. S. C. Lack & Sons. Tel. 737-1213.

A.†A. BALYS PETRONIS

Mirė 1989 m. lapkričio 6 d. 4 v.p.p. ir buvo palaidotas lapkričio 9 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą šermyse, laidotuvėse. Dėkojame už gėles, aukas šv. Mišioms ir užuojautą pareiškusiems žodžiu ir raštu.

Dėkojame kun. F. Kireliui už maldas koplyčioje, sv. Mišias bažnyčioje ir apeigas kapinėse. Dėkojame sol. Algirdui Brazui už giedojimą šv. Mišių metu.

Dėkojame šaulių rinktinės nariams, ems ir jų vadui Alf. Paukštei už budėjimą prie karsto ir už atsisveikinimo pravedimą.

Dėkojame Tauragės klubui, Pensininkų organizacijai, Medziotojų-meškerojų klubui.

Dėkojame karsto nešėjams. Širdingai dėkojame Gaidas-Daimid laidotuvių direktoriui už tvarkingą ir nuoširdų patarnavimą.

Nuliudė: žmona, posūnis, anūakai ir proanūakai.

A.†A. ANTANUI MARTINKUI

Gen. T. Daukanto Jūrų Šaulių kuopos nariui, mirus, žmonai GERTRŪDAI, giminėms bei artimiesiems liūdinti, reikiame gilią užuojautą.

Gen. T. Daukanto Jūrų Šaulių kuopos valdyba ir nariai

P A D Ė K A A.†A. ELENA KELIUOTIENĖ

Mirė 1989 m. rugsėjo 16 d. Buvo palaidota rugsėjo 21 d. Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Nuoširdžiai dėkojame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, atsilankiusiems koplyčioje, dalyvavusiems bažnyčioje ir palydėjusiems ją į Amžino Poilsio vietą.

Dėkojame kan. V. Zakaraskui už maldas koplyčioje, už sv. Mišias ir jautrų žodį bažnyčioje, bei velionės palydėjimą į kapus. Taip pat sol. D. Stankaitę už išpūdingą giedojimą šv. Mišių metu.

Dėkojame už aukotas mišias, gėles, už pareikštas užuojautas žodžiu ir raštu. Nuoširdus ačiū karsto nešėjams.

Padėka laidotuvių direktoriui D. Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Nuliudė dukters ir giminės.

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĒVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas – 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

BUTKUS – PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas – 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for
HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608

Peter Kazanaukas, Prs. Tel.: 847-7747

Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

APLINK MUS

x „Antras Kaimas, Veidai ir Tekstai“ išleistas Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidinys, didelė knyga su puikiais žanginiais straipsniais, vaidinimų tekstais ir iliustracijomis. Leidinyje rašo dr. B. Vaškėlis, M. Drunga ir sudarytojas A. T. Antanaitis, Antro Kaimo užvaizda. Leidinys istorinis ta prasme, kad duoda šio satyrinio sambūrio pasirodymų eigą ir plačius aprašymus. Knyga turi 448 psl.

x „Dirvos“ jubiliejinį metų atidarymo vakarienę bus gruodžio 9 d. 6 v.v. Liet. Tautiniuose namuose Chicagoje. Nuotaikingą programą atliks Eugenijus Butėnas, Antrojo kaimo aktorius. Rezervacijos skambinti Verutei Lenkevičiūnei ar Evelynai Oželienei.

x Lakeside studijos Michigane pasikvietė iš Lietuvos dail. Augustiną Savicką, jo sūnų Raimondą ir Kęstutį Musteikį darbuotis šiame krašte. Savikai yra tapytojai, o Musteikis – keramikas. Jų kūrinių parodos atidarymas bus lapkričio 19 d., sekmadienį, Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus galerijoje. Visi kviečiami atvykti. Po atidarymo vaisės.

x Padėkos dieną Jaunimo centre Lietuvių Jaunimo sąjungos Chicago skyrius rengia pasimatymą, susipažinimą su naujais draugais ir pasiūkimą. Visas jaunimas kviečiamas.

x Telefonų bendrovė praneša, kad nuo lapkričio 11 d. pakeistas telefonų susisiekimas. Chicagoje skambinti paprastais numeriais. Skambinant iš priemiesčių reikia pradėti 1-312 ir numeriu, skambinant iš priemiesčių reikia pradėti 1-708 ir numeriu. Galima ir paprastais numeriais skambinti iki ateinančių metų vasario 10 dienos. Paskui atsilieps tik telefono bendrovės automatas.

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo rengimo komitetas, kreipiasi į visuomenę labai svarbiu reikalu. Yra iš Lietuvos atvykstančių mokslininkų, kuriems nėra vietos apsigyventi. Galintieji pas save priimti prašomi skambinti Birutei Zalatorienei 1-708-524-2244. (sk)

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo literatūros ir muzikos vakaras rengiamas lapkričio 24 d., penktadienį, 7 v.v. Jaunimo centre. Programoje dalyvauja poetas Bernardas Brazdžionis, pianistė Gražina Landsbergienė ir sol. Regina Miciūtė. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje ir prie įėjimo. (sk)

x Jei kas iš Lietuvos važiųotų į Klaipėdą ar kitus Lietuvos miestus, prašau paskambinti 471-2017. Svarbus reikalas. (sk)

x Kargo siuntime turim didelę patirtį. Dabar galime pasiūlyti ir dėvėtus drabužius, praneša Romas Pukštys, Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų seimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE MAX FIRST, Rimas itankus, tel. 361-5950 arba 36-6169. (sk)

x „Southtown Economist“ lapkričio 14 d. laidoje plačiai aprašo Lietuvos generalinį konsulą Vaclovą Kleizą ir jo darbus Chicagoje. Primena, kad jis išduoda pasus Lietuvos piliečiams ir rūpinasi jų reikalais, taip pat turi ryšius su kitais konsulais, reziduojančiais Chicagoje. Idėta ir jo nuotrauka prie darbo stalo.

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo tarybos ir rengimo komiteto posėdis kviečiamas lapkričio 20 d., pirmadienį, 7:30 val. Lietuvių bendruomenės raštinėje. Paskutinis posėdis prieš simpoziumą, visų dalyvavimas pageidaujamas.

x Kr. Donelaičio aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokiniai parašė ir išsiuntė laiškus JAV viceprezidentui Don Quayle, dėkodami už prisiminimus Pabaltijo siekiamos nepriklausomybės.

x Chicagos policijos superintendantas LeRoy Martin primena, kad Kalėdų pirkimo dovanų laikotarpyje reikia saugotis vagių parduotuvėse ir išieinant su pirkiniais, nes tuo metu vagys visose parduotuvėse ir aplink jas siaučia.

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo parodos atidarymas šį savaitgalį, lapkričio 17 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Lapkričio 18 d., šeštadienį, 7:30 val. v. Lietuvių centre Lemonte.

x Ieškomi Antanas Pleikys ir Marytė Macijauskienė, 1977-78 m. gyvenę 90 E. 238 St., Euclid, OH. Apie juos žinantieji prašomi pranešti: Petruitei Paulauskaitei-Dubauskienei, Janušio g. Nr. 3, Kretinga, Lithuania. (sk)

x Gruodžio 2 d. važiuoju automobiliu į Hot Springs, Arkansas mineralines maudykles. Yra trys vietos norintiems keliauti kartu. Tel. 414-248-1838. (sk)

x Pristatome giminėms pinigų palankiu santykiu. Kreiptis: tel. 1-312-776-1063, Miglinas, Sr. (sk)

x Vaidotas Daunys ir Vanda Zaborskaitė kalbės Ateitininkų namų (127th ir Archer) popietėje šį sekmadienį, lapkričio 19 d., 2:00 v. p. p. Kviečiamas dalyvauti ir susitikti su iškiliais kultūrininkais. (sk)

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo rengimo komitetas praneša, kad baigiamam pokyliui, kuris rengiamas lapkr. 25 d., šeštadienį, Lexington House, laisvų vietų skaičius jau labai ribotas. Visi, padarę vietų rezervacijas, prašomi susimokėti iki lapkr. 21-mos dienos. (sk)

x Lietuvos keliauninkų dėmesiu! Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodrome, įskaitant bilietus į kitus miestus – lėktuvais, traukiniais ar autobusais – skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą „VYTIS“ 718-769-3300. (sk)

x Kompiuteriai Lietuva – mūsų specialybė. Parduodame ir persinėjame kompiuterius ir Lietuva. Kompiuteriai pritaiškinti Lietuvos elektrai. Persiuntimas apdraustas. Informacijai skambinti vakarais: 312-386-1823, Ugis Sprudžs, 411 N. Maple, Oak Park, IL 60302. (sk)

x Jaunimo tautinis ansamblis „Grandis“ rengia „Koldūnų pietus“ šį sekmadienį po 11 val. Mišių Lietuvių centre Lemonte. Visi kviečiami pavalgyti ir tuo pačiu paremti lietuvišką jaunimą.

x Melrose Parko ir apylinkės Lietuvių Amerikos klubo narių susirinkimas šaukiamas lapkričio 25 d. 6 val. vakaro pas Algį Sinkevičių, 1003 N. 14th Ave. Melrose Park. Po klubo susirinkimo bus Balfo 117 skyriaus susirinkimas.

x Prieš pora mėnesių Sajūdzio informacijos Chicagoje skyrius prašė Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžiui paaudoti rašomas mašinėles su lietuviškomis raidėmis. Sąjūdis susilaukė net devynių mašinėlių ir nori padėkoti V. Anysienei, P. ir P. Balčiūnams, Jurgui Jankei, A. Lūžai, Elenai Mažeikienei, Pranei Milerienei, Marytei Vizgirdienei, Marian Werfelka ir A. Žiedienei. Padovanotos mašinėlės naudojamos Sajūdzio darbuose.

x Marijos aukšt. mokyklai Irma Ruiz atstovauja dvidešimtoje jaunimo konferencijoje Louisville, KE, nuo lapkričio 16 ir 19 dienas.

x Lietuvių skautų Židinio vadovė Danutė Cunningham, Alexandria, Va., rašo: „Sveikiname „Draugą“ švenčiant 80 m. jubiliejų. Washingtono židinio vardu idedu kuklią auką“. Nuoširdus aciu už 20 dol. čekį.

x Jadvyga Jurkūnienė, Detroit, Mich., išvykdamas nuolatiniams apsigyvenimui į Kanadą, Ottawa, Ont., pakeisdama „Draugą“ siuntinėjimo adresą, pridėjo ir 20 dol. auką. Labai dėkojame.

x Laikina, ypatinga proga atostogauti Floridoje prie Atlanto, netoli Palm Beach: 2 min. takas į vandenyną, šildomas plaukiojimo baseinas; 3 mieg. kamb., virtuvė, kabelio TV. Pavieniams ar šeimos porai savaitę ar iki vasario 1 d. **Skambinti po 6 v.v., tel. 407-744-6283.** (sk)

x Dovanos iš Lietuvos: staltiesės, juostos, takeliai, medžiaga lovatiesėms ir užuolaidoms. **Skambinti: 778-8645.** (sk)

x „Kabaretas tarp girnų ir daugiau...“, Vytauto Kernagio vadovaujamo „Dainos teatro“ tūras JAV-ėse vėl apsilankys Čikagos Jaunimo centro didžiojoje salėje lapkr. 25 d. 7:30 v.v. ir lapkr. 26 d. 4:00 v. p. p. **Bilietai parduotuvėje „Patria“, 2646 W. 71st St.** (sk)

x Už a.a. Juozo Fabijono sielą metinės šv. Mišios bus aukojamos Tėvu Jėzuitų koplyčioje, antradienį, lapkričio 21 d., 9 val. ryto. Po pamaldų vykstama į Lietuvos Tautines kapines pašventinti paminklą (10:30 val.). Giminės, draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti ir kartu pasimelsti už jo sielą. (sk)

x Vytauto Didžiojo Universitetas – žinios ir diskusijos vakaronėje, penktadienį, lapkričio 17 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro kaviniėje. (sk)

x Norman Burstein, žinomas kailininkas, parduoda kailinius su didele nuolaida lietuviams. **Skambinti vakarais: 677-8489.** (sk)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbęs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. **Susidomėję skambinkite 977-7916.** (sk)

Poetas Bernardas Brazdžionis, kuris skaitys savo poeziją penktadienį, lapkričio 24 d., Jaunimo centre.

Nuotr. Vyt. Maželiu

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

NAMŲ SAVININKAI PAGERBĖ LIETUVAITE

Lietuvių Brighton Parko Namų savininkų draugija spalio 21 d. suruošė savo metinį banketą, į kurį prisirinko erdvi šaukliai salė. Kai ok. Lietuvice bent kiek atsilaisvino okupaciniai varžtai, pas gimines bei artimiausius Chicago žymiai daugiau iš ten atvyksta lietuvių, tad gražus jų būrelis dalyvavo ir šioje Namų savininkų puotoje. Namų savininkų draugijos valdyba, ruošdama šį banketą, per „Draugą“ ir lietuvių radijus garsino, jog šiame bankete bus atžymėta šios apylinkės pareigingas lietuvaite Rūta Jonynaitė-Juškiene, kuri dabar gyvena Chicagos priemiestyje, o tėvai tebegyvena Brighton Parke.

Vakaro programa buvo padalinta į dvi dalis: meninę ir pranešimų. Meninei programai atlikti pirm. V. Utara, pasveikinęs šiltu žodžiu, pakvietė Chicagoje besisvečiuojančių operos solistą Joną Joci, akompaniatoriumi – Manigirdą Motekaitį. Gražiu ir sodriu balsu solistas padainavo keletą harmonizuotų lietuvių liaudies dainų ir dviejų klasišnių operų boso arijas, šildydamas salėje besiklausančiųjų jausmus. Sol. Jocy yra ne tik puikus dainininkas, bet ir geras vaidintojas, sugebąs savo dainavimu pavaizduoti pritaikomą judesio išraišką. Visi besisvečiuojantieji gausiai plojo už dainas. Anelė Raštienė abiem muzikam prisegė po gėlę. J. Jocy muzikos mokslus baigė Vilniuje ir Maskvoje. Yra ne partietis. Koncertinės išvykos, atrodo, yra varžomos. Buves išleistas tik Vengrijon ir dabar pirmą kartą Amerikon.

Po koncerto pirm. V. Utara prasmingais žodžiais pasveikino Rūtą Juškiene, jau nuo 1976 m. dirbančią Standard Federal taupymo-skolinimo bendrovėje, vadovaujamoj jau trečios kartos lietuvių kilmės prezidento Dovydo Mackevičiaus, kuris nuolat remia Brighton Parko apylinkės lietuvišką veiklą ir ypatingai Namų savininkų draugiją. V. Utara iškėlė tos bendrovės vyr. viceprezidentei Rūtai Juškienei meniškai išskaptuotą žymenį-plaketę su irišu „Brighton Parko Lietuvių namų savininkų draugija džiau-

giasi pagerbdama Jus už Jūsų darbus Brighton Parko lietuvių apylinkėje“.

Rūta Juškiene, priėmusi pagerbimo žymenį, padėkojo savo ir Standard Federal banko prez. Mackevičiaus vardu už dovaną ir malonų pagerbimą. Ji pasakė, kad, kol pas mus bus lietuvių taupytojų, mes visuomet paremsime lietuviškos veiklos darbus, juo labiau dėl tautos laisvės.

Standard Federal banko centrinė įstaiga yra Brighton Parko lietuviškoje kolonijoje (4192 Archer Ave.). Bendrovė yra viena didžiausių ir stipriausių ne tik Chicagoje, bet visoje Illinois valstijoje. Bendrovės kapitalas jau yra pasiekęs daugiau 1.2 milijono dolerių. Chicagoje veikia to banko trys skyriai, o visoje Illinois valstijoje – vienuolika. Standard Federal bendrovėje dirba 15 tarnautojų kalbančių lietuviškai. Rūtos meniškai išskaptuotas atžymėjimas pakabintas banke.

Prabėgom keletas žodžių apie Rūtos „laisvalaikį“. Ji matoma pasipušusi tautiniais rūbais viešumoje: iš scenos vadovaujanti suvažiavimui ar minėjimui, eisenoje ir t.t. Yra baigusi lituanistinius mokslus, mokytojavusi lituan. mokyklose, 20 metų Brighton Parko lit. mokykloje mokiusi lietuviukus, tautinių šokių. Yra išsigijusi magistro mokslo laipsnį. Finansinio mokslo žinias gilino

Rūtai Juškienei Brighton Parko Namų savininkų pirmininkas V. Utara įteikia pažymėjimą.

keliuose universitetuose. Prieš pradėdamas karjerą Standard Federal banke, septynerius metus dėstė anglų kalbą ir literatūrą Illinois universitete Chicagoje. Ji yra LB Brighton Parko narė ir buvusi apylinkės valdyboje, yra Lietuvių Fondo tarybos narė, JAV LB XII tarybos narė, priklauso „Giedros“ korporacijai ir t.t.

Programos pabaigoje valdybos vicepirm. Robertas Žebrauskas padarė apžvalginį pranešimą apie Namų savininkų draugijos praėjusią vasarą suruoštą didįjį festivalį, kuris numatomas ruošti ir ateinančią vasarą. Draugijos valdybos išd. Bronėi Rusteikienei jis įteikė gauto pelno čekį dešimt tūkstančių dol. sumoje. Žebrauskas rūpestingai administruoja šių festivalių ruošimą.

Baliaus vaišėse dalyvavo ir 12 ward aldermanas Mark J. Fary, visus pasveikinęs ir palinkėjęs geros laimės gyvenime. Dalyvavo ir lietuvių organizacijų atstovai.

Pagirtinas Lietuvių Brighton Parko namų savininkų draugijos valdybos gražus sumanymas pagerbti ir atžymėti savą kilusį iš tos pačios kolonijos namų asmenį, primirštą „svetimų dievų“ garbinimą. **Juozas Šlajus**

ŽYMŪS LIETUVOS DAILININKAI LIETUVIŲ MUZIEJUJE

Amerikiečių Lakeside studija Michigane pasikvietė iš Lietuvos tris garsius dailininkus: Augustiną Savicką, Raimondą Savicką ir Kęstutį Musteikį čia darbuotis. Jų iš tėvynės atsivežti kūriniai bei jau čia sukurtieji darbai bus išstatyti parodoje, kurios atidarymas bus lapkričio 19 d., sekmadienį, 5 v.v. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus galerijoje. Po atidarymo bus vaišės. Publika kviečiama atvykti. Paroda uždaroama kitais metais sausio 17 d.

Augustinas Savickas yra garsus tapytojas, meno istorikas, kritikas ir dažnai rašo apie meno kūrybą. Jis baigė meno studijas 1949 m. ir per 40 kūrybingų metų įgijo stiprų savitą stilių, kuris perėjo daug įvairių permūnių ir išsivystymų. Jo kūriniai šioje parodoje pasižymi religine tema, o taip pat vaizdais iš kasdieninio paprasto gyvenimo. Savickas labai susidomėjęs šeimomis ir jų santykiavimu tarpusavyje. Jo temos yra galinčios ekspresijos viso to, ką jis mato už simbolio, išreiškiančios gilų ir išmąstytą universalių supratimą.

Raimondas Savickas yra Augustino Savicko sūnus, geras menininkas, individualus, iškildamas pats per save. Jo tėvas yra pasižymėjęs savo koloritu, tačiau Raimondas Savickas var-toja daug tamsesnę paletę, stipriau reiškiant šiuo dienų Lietuvos mokslo laipsnį. Finansinio mokslo žinias gilino

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

– Lietuvos Dukterų draugija Los Angeles, Ca., per Raudonąjį Kryžių paaukojo San Francisco žemės drebėjimo nukentėjusiems. Neteko patirti, kad būtų nukentėjusių tarpe lietuvių, bet tokios didžiulės nelaimės atveju valdybos buvo nutarta prie bendro pagalbos žygio kuklia auka prisidėti. Čekis buvo persiųstas išd. Irenos Luther per vieną krautuve, kuri aukojamąją sumą padvigubino. Tokiu būdu, aciu Dievui, buvo atliktas daugiau negu vienas pasitarnavimas nelaimės ištiktiesiems.

– Dr. Antanas Razma, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, buvo atvykęs iš Chicagos dalyvauti LB Los Angeles apylinkės metiniame susirinkime, kur padarė platesnį pranešimą apie krašto valdybos atliktus ir dirbamus darbus bei ateities planus. Jis taip pat turėjo pasitarimą su LB tarybos prezidiumo nariais. Į Chicago dr. Razma išvyko lapkričio 13 d.

– Rūta Kleva Vidžiūnienė, Lietuvių Žurnalistų sąjungos pirmininkė, buvo kiek sunegalavusi ir trumpam turėjo atsigulti į ligoninę Los Angelėse. Vidžiūnienė šiuo metu intensyviai ruošia naują „Lietuvių žurnalisto“ numerį ir prašo bendradarbius siūsti straipsnius.

pavadinta „Sugrįžimas“. Čia atvaizduoti žmonės, vaikščiojantieji Lietuvoje savo numylėtame mieste – sostinėje, iš senovės garsima Vilniuje.

Kęstutis Musteikis yra keramikas. Jo kūrinių apima giliai išmąstyti vaizdai, kaip narvus, peteliškės, Lietuvos mitologines figūras – karalius ir karalienes. Jis ne tik yra susidomėjęs šiuo laikų žmogaus psichologine bei dvasine būseną, bet ir šiuo laikų ekologine padėtimi visame pasaulyje, o ypač savo nuosavame pamiltame krašte – Lietuvoje.

KARIUOMENĖS ATKŪRIMOS MINĖJIMAS

Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės atsikūrimo 71 metų sukakties minėjimas bus lapkričio 19 d., sekmadienį, Jaunimo centre. Iškilmingas pamaldas atnašaus kun. Petras Daugintis lapkričio 19 d. 10 val. r. Jėzuitų koplyčioje. Pamaldų metu koplyčioje giedos sol. Margarita ir Vacys Momkai. Vargonais gros muz. Manigirdas Motekaitis.

Tuojuo po iškilmingųjų pamaldų organizacijų vėliavos, šventės dalyviai vyks prie Laisvės Kovų paminklo pagerbti kūrėjus-savanorius, karius, šaulius, partizanus ir visus kovotojus, žuvusius už Lietuvos ir mūsų tautos laisvę ir nepriklausomybę. Prie Laisvės Kovų paminklo žodį tars kūrėjas-savanas Juozas Tamulis. Kariuomenės šventės minėjime pagrindinę kalbą pasakys dr. Robertas Vitas. Meninę programą dalį atliks Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės sekretas, vadovaujamas muz. Juozo Sodaičio. Lietuvių visuomenės maloniai kviečiama dalyvauti mūsų kariuomenės atsikūrimo 71 metų sukakties šventės minėjime. – K.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.